

የሥራ
ጽ/ቤት

ዜሮ — ልታውራሪ ?

ኃይለ (ገሞራው)

ዳግማዊ ኅታመት

ፍንደታ ቁ. 47

፲፱፻፹፯ ዓ.ም. — ስቶክሆልም

From the Library of

ፍሥሐ አጥላው ወልደ ዮሐንስ
FESSEHA ATLAW WOLDE YOHANNES

ማውጫ

ርእስ

ገጽ

1. የአርእስት ገጽ	1
2. ማውጫ	3
3. መታሰቢያ	5
4. እልፊት	7
5. ዳ ግ ግ ዊ ጎ ት መ ት	9
6. መንደርደርያ	23
7. ዜሮ - ፊ ታ ው ሉ ሪ	39

መ ዘ ክ ር

ይህች ዘመናይ ግጥም፤ እንደ መታሰቢያ ግጥም
ነቷ የተበረከተችው፤ የሐቅ ባሕርይና የእውነት
ምንነት ለሚሣከርባቸው የዋሃን ሰዎች ነው ።

Zero- Fitawrari? (A primary position- for a zero?)

© Hailu Gabre- Yohannes, (Gemoraw)

ISBN 91 7328 768 7

Författares Bokmaskin, Stockholm 1990

January- 1995 (Second Edition)

June- 1990 (First Edition)

STOCKHOLM- SWEDEN

እ ል ፊ ት ፤

የግጥሙን ፡ ደራሲነት ፡ አይንፈገኝ ፡ እንጂ ፡
 አንድ ፡ መቶ ፡ ሺ ፡ ቅጂዎችን ፡ ካሳተምሁ ፡ በኋላ ፡
 ማንኛውም ፡ ሰብአዊ ፡ ፍጡር ፡ ቢሆን ፡ እንደፈለ
 ገው ፡ ቢያደርግ ፡ ው ፡ አለመቃወሜንና ፡ በዚሁም ፡
 ውሳኔዬ ፡ መሠረት ፡ አሳልፌ ፡ መስጠቴን ፡ አረጋ
 ግጣለሁ ።

ዳ ግ ማ ዊ ጎ ት መ ት

እንደ የሥነ ጽሑፍ ኪነታዊ ሥራ ፡ የተጻፈበትን የዘመን ቢጋርና የጊዜ ክልላዊ ኪሳ ፡ መዝብሮና በርግሥ ግለፍ ክቻለ ፡ ኪነታዊ ትግብርቱ ዘለጎለግዊና ኩለንታዊ ባሕርይ ያለው መሆኑን በግረጋገጥ መመሥከሩ ነው ። ይህም መሥራታዊ መሃልው፡ ለጠቅላላው የኪነት ቤተ ሰብ እባላት (ሥፅል ጭቃ፡ጽሑፍና ቅርፃ ቅርጻዊ ምስክርስና) ሁሉ ግንኙኒና ተግባራዊ ነው።

በእንደ ዘመን ክልል ውስጥ ተፀንሶና ተወልዶ ሥርዓታዊ የፅድገት ኪደቲንም ከተፈጠረበት ተልዕኮ ጋር በዚያው የዘመን ቢጋር ውስጥ እከናውኖ እንደገና በተከታዩ የዘመን ፅርክን ውስጥም ጎልብቶ አፂሱንም ትውልድ ለግ ጎልጎል ብቃት ሊያገኝ ከቻለ ፡ በርግጥ ያ ጎይነቱ የኪነት ሥራ "ሕያውና ዘለጎለግዊ" ከመባል የሚያገደው ምንም ጎይነት ገደብ አይኖርም ። ለዚህ ጎይነቱ የፅድግ መታደል ፀጋና ረድኤት ፡ በረከትና ትሩፋት በቅተው፡ እን ድን አሮጌ ዘመንና ያረጁ ትውልድ፡ከለግጭ ሐሳብ ዘመንና ትኩስ ትውልድ ጋር እንደ ድልድይ ሆነው ግንኙኝት የሚችሉ የሥነ ጥበብ ኪነታዊያን ሥራ ሦች፡መጠነቻው እጅግ ትንሽ ነው ። ከእንደ ዘመንና ትውልድ አድግስ እኛ ግረው ፡ የተከታዩንም ዘመንና ትውልድ ባሕርያት ለግንፀባረቅ መቻላቸው ፡

የ“ትንቢትነት” ግዕርገ ክብርም ያሰጣቸዋል ። ለዚህ አባባል ሐቀኛነት ብዙ ም ሐተታ ሆነ ግስረጃ አያስፈልገም ። ዘመን አልፎ አዲስ ትውልድ በተተካ ቁጥር ፡ የነአፈወርቅ ገብረ ኢየሱስን ፡ የነአቤ ጎበኛን ፡ የነህዲስ ጎለግየሁን ፡ የነአፈወርቅ ተክሌን ፡ የነአምአፅዋፍ ሳራይን፡ የነገብረ ክርስቶስ ደስታን፡ የነያፈድን ፡ የነጥላሁን ገሠሠን፡ የነብዬነሽን ፡ የነኢዩሌልን - - - ያገር ወስጥ ኪናዊ ሥራዎችና የነሽክስፒርን፡ የነፑሽኪንን፡ የነጻንቴን፡ የነቶሎስቶይን፡ የነዋሊዬርን ፡ የነጎሳን ፡ የነዲክንስን ፡ የነደስቶሺስኪን፡ የነሚካኤል አንጂሎን፡ የነሊዎናርዶ ጻጼን፤ የነጄትሆሽንን የነዋላርትን፡ የነባህን - - - የውጭ ሀገር ሥራዎች ፡ ያለተሐድሶ በአድናቆት እንጻሉ ተቀብለን መገልገላችን ፡ ዘመን ያልሻራቸው የፅውቀት ሠንደች በመሆናቸው ነው ። አጻዲስ የሚተካቸው ሥራዎች ባለመገኘታቸው ብቻ ባይሆን እንደ ሰው ልጅ የፅውቀት ቅርሥነታቸው ፡ የያዙአቸው ቂም ነገሮች ነባርና ዘላለግጊ ባሕርያት ያሏቸው ሆነው በመገኘታቸው ጭምር ነው ።

ያለንበት ግለሰብ የተፈጥሮ ሕጉን ፡ በሆነ ኃይል አስገዳጅነት እስካልቀየረና የሰው ልጆችንም በምድራዊ ቤቱ በደባልነት አቅፎ እስከኖረ ድረስ ፡ በቀድሞ ደራስያን ፡ ሠገልያን ፡ መዘምራን ጥረት ተቀምጠውና ተቀምረው ያሉ ነባር ፅውነቶች ሁሉ ፡ ብዙ መጭ ትውልዶችን ፡ ለንጽሐ ሳሊና ጥራት እያገለገሉ መኖር እንደሚችሉ ፡ ትንቢት የሚያስነግር አይሆንም ።

የሰው ልጆች ከደካማ ባሕርያት ጋር ተቆራኝተው የተፈጠሩ መሆናቸው በተረጋገጠበት በዚህ ዘመናዊ ጊዜ፡ ይህን ድክመታቸውን ከሥሩ መንግሥት የሚ

ያጠፋ ልዩ አጋጣሚ እስካልተከሠተ ድረስ፡ የሰዎች ያለችሎታቸው ለሥልጣን መንሰፍሰፍና መንጦልጦል ፡ ጎቅግቸው ከሚያስፈልገው በላይ ሀብት ለማጋበስ መስገብብገብና መደናበር፡ ሌላው ወገናቸው በጥረት ባገኘው ንብረት ላይ መቅናትና መመቅኘት ፡ ቅንነትና ገርነት ርኅራኄና ትሩፋት ባላቸው ወገኖች ላይ የተንኮልና የሐሰት ፅክይ በመፈብረክ ችግር መፍጠር፡ እስከመዲያቸው ድረስ የሚቀጥልና የማያከትም በመሆኑ ፡ የዚያኑ የህል የበጎ መንፈስ ሠራዊት ኃይሎችም የመከላከል ተጋድሎአቸውን አጎልብተው መገኘት ፡ ግዴታም ኃላፊነትም ስለሆነ፡ ይህ የጣምራ አንፃራዊ ትግል ቋሚነት ያለው ይመስላል ።

ግለሰብ የተፈጥሮው ባሕርይ ሆኖበት የ“ፍፁምነት” ባሕርይ እንደሌለው ሁሉ፡ በደባልነት ኮንትራት የሚያናረቸውም ፍጡራን፡የባሕርዩ ተቋላሽ ሆነው ፡ የፍፁምነት ባሕርይ እንደሌላቸው በየምግባራቸው አንፃባርቀዋል ። ፍጹምነት በሌለበት ባሕርይ ውስጥ፡ ፍፁም የሆነ ነገርን መሥራት ባይቻልም እንኳ፡ የተሻለ ሰብፅና ለማስገኘት ሲባል፡ የሰዎችን ባሕርያት ሞርዶና ጠርቦ ለማስተካከል፡ የከያንያን በየትግል መስካቸው መሠግራት፡ የግይቆርና ደጋግመውም ሠላልሠውም የሰዎችን ድክመቶች ግጥቃት እንዳለባቸው ግወቅ አለባቸው ። በድክምት ባሕርይነት የተከተቡ የሰው ንቅጣቶች፡ እየተመላለሱ መምጣታቸውን እስካረጋገጥን ድረስ ፡ ያለፈን የሞራልም ሆነ የሥነ ምግባር ትምህርት ፡ እንደገና እየመላለሱ ግስተግር የግድ ይላል ።

“ዜ ሮ ፊ ታ ው ራ ሪ” ግጥሚያ ፅትም ላይ የሚያደርስን ይህ ነጥብ ነው። ቀጣጣይነት ፅትም ፡ በቀሎ ድረስ ጥድፈያ ፡ እንደነገሩ ሆኖ ከመጣች፡ ፅነሆ

የደርዘን መንፈት ነገር ጥላት ። እደባባይ ከመጣችበት ጀምሮ፤ ያጋጠማት ነገር ሁሉ "ነገረ ዜሮ እኔንም ይነካኝ ይሆን?" በሚል ጥርጣሬ ስታሸብር ቅይታለች። በራሱ የግይተማመነውን ግለ ሰብ ሁሉ ምሥጢረ ዜሮ ስታስደነግጥው መክረሟን በየአጋጣሚው አሳይታለች ። "ያለበት ይገንበት" እንደሚሉት ያለ ነው ። በመረቀት ሠሌዳ ላይ ሠፍራ መታየቷ ብቻ ስይሆን፤ በአውሮፓ ከታወቀው የአግርኛ ፊዲዮ ጣቢያ አንስቶ እስከ ሀገራችን የትግል ኅራው"ፍናተ ሊሞክራሊ" የፃየር ላይ መድረክ እግካይነት ተደጋግጦ ለመሠራጨት ዕድል በግግኘቷ፤ ከብዙኃን ዕዝነ ጎሊፍ ውስጥ አውታረ ድምጿን ለመዘርጋት በቅታለች ። ለሥነ ጽሑፋዊ ቁም ነገርነትም በቅታ ፤ ለያሌ ጸሐፍት በየዕትግቸው ውስጥ ለመጠቀስ ችላለች። ከጥራዚ ኩንትሽነት እንፃር፤ ከብዛት ይልቅ ጥራት ከፍተኛ ዕሊት እንዳለውም አስተምራለች። "ቅድመ ቀመር የተሠለፈ ዜሮ ጥጋ የለውም!" የሚለው ፀውደ ሐሳቧ ፤ የምዕዛረ ጸሐይን ያህል ፤ ልብን ሠንጥቆ ከመግባቱም በላይ፤ ለእብያተ ፍልስፍናም ተዉግሪ ፀምድና መሠረት እስከመሆን ድረስ ተንጠራርቷል። የምራል ሕግ ናርት" አታድርግ!" የሚለው ትዕዛዝ ተዘውትሮ የግይሠነዘርበት ወገን ቁጥሩ እስካነሰ ድረስ ፤ ጠቃሚ ምክሮችን ፤ በፈሊጥና በሰልት ፤ በዘዴና በጥበብ እየቀመው ግስተግር፤ የከያንያን ኃላፊነትና ግዴታ ሆኖ በመገኘቱ" ዜሮ ፊታውራሪ?" ነገር እም ገበ አልቦ አግዝሮ ሕልው ሊያደርጋት ችሏል። በሠሌዳዊው የመረቀት ነካል ላይ ከመዘረር አልፋ ፤ በፈለክ ነፃ ሰውነት እስከመሥራን ድረስ የቻለችው ፤ እሳንዳች ተውህቦ አይደለም ። ያዘለችው ጎሊፍዊ ተልዕኮዋ፤ የነባር ሐቅ ነፃ

ብራቅ በመሆኑ ነው ።

የሕዝብን ሉዓላዊ ክብር ተዳፍሮ በመርገጥና ፤ የብዙኃንን ኩለንታዊ ወግኝነት በመናቅና በግታለል፤ በተራ ግንኙነትነት ተራ ስሜት በመነሳት፤ ራሳቸው በፈጠሩት ግለሰብ ላለአደራነት ተዋግመውና በጎይና አውግ መናኞ ይሉኝታቢሰነት፤ ውዝዝ ያሉ ጥቂት ግለ ሰቦችና ምንደኛ ቡድኖች፤ ያለሕዝብ ፈቃድና ፍላጎት ከበስተፊት እየቀደው" እንምራህ!" የሚሉ ሠላውሊዎች ከሚፈጽሙበት ተንኮል የከፋ ፤ በዘመናችን ሌላ አጸያፊ ወንጀል የለም ። በእደባባይ ሕዝብ ፊት ቀርቦ ፤ በይፋ ነፃነትና ግንኙነትን እስረድቶና አግምና "ላገልግላችሁ ምረጩኝ!" ግለት እንኳ የአባት አለያም የእናት ነበር። በሕዝባዊ መድረኮች ላይ በይፋ ቀርቦ፤ ሊያደርገው ያቀደውን ሕዝባዊ ፍላጎቶችና ምኞቶች እስረድቶ፤ ከፖለቲካ ግዕዝቶችም ጋር ወድድርና ክርክር አድርጎ ፤ ለግሳብራዊው ቅን አገልግሎት፤ የብዙኃንን ውግኔ ለግግኘት ራስን አዘጋጅቶ መሠለፍ ፤ ተገቢና ሥርዓታዊ ከመሆኑም በላይ የሠለጠነው ሕዝብ-ጎለምም እምና የተሠማራበት ሕጋዊ አሠራር ነው። ከዚህ ውጭ ገን፤ በውስጥና በውጭ አፅራርያን ሕዝብ ኃይሎች ጋር በመደለት፤ ባሩድ በሚያጪሉ ነፍስ ገዳይ መግሪያዎች በመጠቀም ፤ ሥልጣን ያለበትን ጠረንና መፃዳ እያነፈነፉ በግስበ፤ ለጊዜውም ቢሆን፤ ከሕዝብ ግንቃ ላይ መፈናጠጥ፤ በብዙኃኑ ሕዝባዊ ሕይወት እንፃር ፤ እጅግ አደገኛና ምሕረት የሌለው ወንጀል ነው ። ስለዚህም ነው ፤ የነዚህ ኃይነተኞች ወንጀልኞች በየጊዜው ገጾቻቸውን እየቀያየሩና እየተኳኳሉ በአዳዲስ ጨምበል ተምሸረው ስለሚመጡ፤ እን

ደመጠበት ቅይር ገጽታ ተገቢ ምሳቸውን እየሰው ግጥሙ ግዴታ የሚሆነው።

እነዚህን መሰል ልዝብ መናፍስት ፥ የሕዝብን ፍላጎት በግሥን፤ የብዙኃኑንም በጎ ምኞቶች በመቅፈት ፥ ለሥልጣንና ሥልጣን ለሚያስገኝውም ጥቅምና ጨምቢ የሚንሰፍሱ ጥቂት ወገኖች በየትኛውም ሀገር ውስጥ፤ ገላ ባሕርያቸው ይለያይ እንድት ፥ በለግይጠቶ ፥ ቀንሳቸውን እየሠብሩ ለግጥፋት የሚደረገው ትግል፤ ሕዝባዊ ብቻ ሳይሆን የሌላም አቀፋዊ ትግልም ጭምር ነው ። በዚህ የላግጣዊ ግብም አንፃር ፥ ዩኒፔርሳላዊ ተጋድሎም ነው ።

ይህ የምንናርበት የሌለም ፥ የሚመራበትን ተፈጥሮአዊ ሕግጋት በሆነ ምክንያት ፥ እስካልቀየረ ድረስና ፥ ሰዎችንም ከነደካማ ባሕርያቸው አቅፎ እስካቀየረ ድረስ ፥ እነዚህ ለሥልጣን የሚንሰፍሱ እበላግቶች ምንጊዜም መናፍቸው የማይቀር ነውና ፥ በተለይ ብዕረኞች በየዘመኑ ፅር ከናቸው ላይ ሊያጋልጧቸው ይገባል። የሌሎችን ከሚጓዝበት የዘመን ባቡር ውስጥ ግወናበድ በሚያመቻቸው ፋርጎ ውስጥ ሠርገው በመግባት፤ የሥልጣን ጥመኞች ፥ በዕብሪት ተወግረው ፥ በሕዝብ ላይ የሚፈጽሙትን ግፍና ፍጻ በደልና መራራቸግር ፥ ግጥሙ ፥ መኮነንና ግወገዝ ጊዜ የማይሰጡት የወፋው ብዕረኞች ተግባራዊ ግጽ ነው ።

ይህች ፅትም በአሁኑ ጊዜ እንደገና ታትማ መውጣት ፥ ይህን ግጽ ጃዊ ተግባር ለመወጣት ታስቦ ነው ። ዛሬ በየሌላችን ውስጥ ፥ ከምንጊዜውም ይልቅ "ዜ ሮ ፊ ታ ው ራ ሪ!" ቂጥራቸው እጅግ ተባዝቶ ፥ በአደባባይ የሚጨፍሩበት ወቅት ነው። ቀንሳቸውን ለመሥበር የበኩሉን ድንጋይ ወንጭቶላች።

ዛሬም እንደትገኝትናው ሠፍኖ ያለውን ፥ የሰዎች ደካማ ባሕርያዊ ጉብጠት፤ ለግረቅና ለግቅናት ሳያዋዙ መታገል፤ ትንቢታዊውን መጭ ዘመን ከሚፈትነው እሊም መንፈስ መከላከል ይቻላል ። ብዕረኞች ሁሉ፤ ጠባቸው ከራሱ ከሰው ፍጡር ሳይሆን፤ ሰዎች በግሳደርነት ከሚያገለግሉት ፅኑይ መንፈስ ጋር ነው። ለፅኑይ መንፈስ ግደፊያ ኮረጃ እስካልሆኑ ድረስ፤ ግንኙነትም ሰዎች የብዕረኞች ወጻጾች ናቸው ። ነፃ ሰዎች በመሆናቸውም፤ ከመርገም ይልቅ በረከትን ፥ ከውግዘት ይልቅ ውጻሊን ፥ ከኩነኔ ይልቅ ረድኤትን፤ ከደራሰያን ይጎናፀፋሉ። ሰዎች ያጠለቋቸውን ፅኑይ ባሕርያት አውልቀው እንዲገሉ ብቻ ነው የደራሰያን ተጋድሎ ። በመሆኑም ያስተምራሉ፤ ይገስግሉ ፥ ይመክራሉ ወደ በጎውም ጎጻና ይመራሉ። ብዕረኛ መንገዳቸውም ከዚህ የተለየ ሌላ ድብቅ ግቢያ የለውም። መናቅር ለሚፍልጉ ሁሉ ይህ ብሔል እንድንታ የለውም።

ይህችን ቂንፅል ሥነ ግጥማዊ መጻፍ ፥ እንደገና በላግምኛ ፅትም በዚህ መልክ እንድትወጣ የገፏት ሁለት የይነተኛ ምክንያቶች ናቸው። የመጀመሪያው ፥ ግጥማዊ ጣፅጂ ከነቅይር ይዘቷ ጋር የግረከቻቸው አንባብያን፤ ከየሚገኙበት አምባ በጸፋልኝ መልዕክት መሠረት ፥ ብዙዎች ሊያገኙት ፈልገው ግጥሟት አለመቻላቸውና እኔም ዘንድ ቢሆን የመጀመሪያዋ ፅትም በላለቀና ሁለተኛውም ምክንያት፤ መጻፊቷ የያዘችው ተልዕኮአዊ ይዘት፤ ከመቸውም ጊዜ ይልቅ ፥ አሁን በአለንበት ወቅት በየትኛውም ክፍለ የሌለው ግሳበረ ሰዎች ውስጥ የሚታየውን ተጨባጭ ሁኔታ ፥ ቀላልና ጥልቅ በሆነ ስልት በለምታንፀባርቅ ነው ። በርግጥም፤ የፈላጊዎቿ ቂጥር እያደረገ እያደገ በመምጣቱ ለዚህ

ህ ሁለተኛ ፅትጂ ምክንያት ቢሆንም ፡ በተለይ የያዘችው መልዕክታዊ ሐሳብ ለሥልጣን የሚንሰረዝብ ግለ ሰዎች በዚህ ምድር እስካሉ ድረስ ፡ ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተላለፈ ፡ በተቀባባይ ሳሊና እንደሚሸጋገር እግናዊ ምልክት እንደሚሆኑት እያጠራጥርም ።

ለግል ብቻ ግሰብ በሰዎች ዘንድ እስካለ ድረስ፡ የመጽሐፈቱ ገጣጭ ተልዕኮ ከግለቱ አይከሰምም ። እንደሌለ ክፊል ለሥልጣን ጥቅግዊ ግብ የሚንገባው ግለ ሰዎች እስከሚኖሩም ድረስ ፡ መጽሐፈቱ መልሳ ቀልሳ ከመታተም አትቆጠብም ።

የግጥሚቱ ቅጣጥዊ ጣዕምነትም እስካልተበረዘ ድረስም ፡ ወደፊትም ቢሆን በብዛት እየታተመች መሠራጨቷ የማይቀር ነው ። በተለይም ከላይ እንደተገለጸው ፡ የጥቂት ሰዎች የከፋትና ተንኮል የገረረ ባሕርይ እስካልተገራ ድረስ፡እንደዚህ ያለችው ግጥም የግጥሚያ ቤቶችን መንኮራኩሮች ጭጥኝ ግለቷ ምንጊዜም የማይቀር ነው ። መሰላቸውን የሰው ፍጡር፡ የሚንቁና በተዋረድ የሚመለከቱ ፡ በዝቅተኝነት ስሜትም በግክቸልቸል የሚያንቋሽቹ ደካማ ግለሰቦች እስካሉ ድረስ፡የዚች መጽሐፍ ትምህርት የሚቆምበት ምዕራፋዊ ጣቢያ አይኖረውም። ፅኑይ መንፈስ (Evil Attitude)ከሰው ልጆች መካከል የጥላቻ ድንኳንን ከተንኮል አወቃሮቹ ጋር በንቀት ችካል እንደተከለ እስካለ ድረስ ፡ የዚህች ግጥም ሐሳባዊ ይዘት ምንጊዜም ቢያንፀባርቅ መኖሩ የማይቀር ነው ። እንደምግታር ነጥድነቷም ፡ መሠረቷ የግድነታነት ነው ። የፅትጂቱ ተልዕኮአዊ ግለት መብረድ የሚችለው ፡ ፅኑያን ከምድር ላይ ከነ

ሠንኮፋቸው፡ ላንደም ለምን ጊዜም ተነቅለው በሚጠፋበት ጦቅት ጊዜ ብቻ ይሆናል ። የተንኮል ባሕርያዊ ድባብ ከተሠተረበት መካን ሁሉ ተነቃቅሎ ከነመመጠሪያው ሠንደቅ ጋር በሚከሰከሰበት ጊዜ ብቻ ይሆናል ፡ የከረረው የዜሮ ውሸንብራዊ ኩነት መርገብ የሚጀምረው ። እለያ ግን ባሉናዊው ዜሮ በምንም ነገርነት በልት ሊሟሸሸ አይችልም ። እነዚህ ሰብስብ ሁኔታዎች አደገኛ መልካቸውን እስካልቀየሩ ድረስም፡የየለምባው ደንቃቢስ አደገኛዎችና ዘላባጅ ዘልዛሎች፡ ማግበረ ሰቡን ከግበዋና ከግተራውስ ምንጊዜም አይመለሱም። ለግጥሚቱ የተመላልሶ መታተም ብቃት ያለበት ምክንያትም ይኸው ነው። ነባርነቷን የሚያለመልምላትም የኩነት ባሕርይ ፡ ይኸው ሁኔታ ነው ።

"ግራ ነኝ አያለ - በግራ ከገባ ፡

ረከው ይላል - ያ ዜሮ ገለባ!!" ...የሚለው የመንታ ሰንኞች ለርኬዋን ይዘት ፡ ብቻውን ከጊዜያችን ሁኔታዎች ጋር በንፅፅር እያገናዘብን ብናስተያየው ፡ የግጥሚቱን ተልዕኮአዊ ፅምብርት ያስጨብጠናል። የብዙ ይዘታዊ ገጽታዎችን እንድንገነዘብ ይረዳናል።የግመስኪት ክፊል ባለው ሳሊና ተመላልሶ ቢመነገክ ፡ እንዲህ ያለው ብሂል፡ የመለላ ግር ያህል ጣዕም ይሰጣል ። የሚሸውዱ ሞሳዎች ሁሉ ፡ ብዙኃኑን የጥህና ገር ሕዝብ ምንጊዜም እንደናቂና እንጥቃለሉ ኖቸው ። ሥረ መሠረታቸው ፡ ለከፋት ምንጭ ከሆነው ከይሁዳ ነው ። መጽሐፉም "ሥራዋ ለምግባረ ፅክይ" ብሎታልና! ራሳቸውን ከሌላው የሚያስቀርድበት ጥበባዊ በልት ያገኙ እየመሰላቸው ፡ የቅርብ ጭናቸውን ሳይቀር ላላቂ ጂናር ይቆጠቃሉ። የሚገረሩቸውን አሳልፈው ለመሰጠ

ት አይዘገዩም ። በዚህ ዓይነት ወራሽ ድርጊታቸውም፡ ራሳቸውን ከሁሉ በፊት አስቀድመው የሥልጣን ቁንጮ ለመሆን ፡ ጥርጊያ ጎዳናውንና መመጣጣ ግግውን ያመቻቹ ይመስላቸዋል ። ለቀዳማዊውም የሥልጣን ወንበር ብቃት ያላቸው ለመምሰል ፡ ሕዝብን እንደሞሰሱ ናቸው ። የሚገርመው ግን፡ መሰላቸው ሁሉ ጊዜያዊ በመሆኑ ፡ ሩብ ደመራዎችን እንኳ አቃጥለው አያውቁም ። ሸዋጆች ሁሉ በባሕርያቸው ግወናበድ ስለሚቀናቸው፡ ለጊዜውም ቢሆን ሕዝብን ያቃልላሉ ። የቆይታ ጊዜያቸው ግጦሩ በጃ እንጅ ፡ ፅኑይና ተንኮልን እንዳሻቸው እንግሠው ለመስሎቻቸው በመዳር ፡ ሲወልዱና ሲዋለዱ ይኖሩ ነበር!!

ካህናት የዕለተ ሥቅለት ግምገማ ላይ ፡ አንዲት የምትንበለበል ጧፍ በአምሳለ ይሁላ ይዘው "ይሁላ ወሉዱ ፡ ወሉዱ ወሉዱ ፡ ወሉዱ አዋሉዱ፡ ወአዋልዱ ወሉዱ ይደምሰሰ!" ብለው እንደሚያወግዙት ዓይነት ፡ ፅኑያን ባሕርያትን (Evil Elements) ላንዲም ለምንጊዜም ፡ ከሰዎች አድባራት ሁሉ ፡ ብን ትንን ብሎ እንዲጠፋ፡ የሰው ልጆች ሁሉ በያሉበት ጊዜና ቦታ ያልተቆጠበ ከፍተኛ ጥረት ግድረግ ይኖርባቸዋል ። ፅኑይ ባሕርይ ከሰዎች አካባቢ እስካልጠፋ ድረስ ፡ የኅላግችን የተፈጥሮ ሀብት፡ በሚያሳስብ ፍጥነት እየተሟጠጠና እየሳሳ በመጣበት በዚህ እስጢናቂ ዘመን ፡ ያላችዋን ጥሪት ተካፍሎና ተቋቋሶ መኖር ፡ የሕልምና የቅዠት ያህል ነው ። የፅኑያን ሕይወት እስከለመለመ ድረስ ፡ የሰው ልጆች ሕይወት ዘላለሙን መቅናቢስ ሆኖ ይኖራል ። ይህ ጠይም ትንቢት ደግሞ የዚህ የኛ ትውልድ መፈተኛ ነው ።

በኅላግችን ተንሠራፍቶ ያለው አድሳይት ፡ ገና ተሟጦ ያላለቀ በመ

ሆኑ (እንደገናስ ባይቀፈቅፍ?) እንደ "ዜሮ ፊታውራሪ?" "ያሉ ግጥሟ ተልፅቃልች ፡ እንደ ፅንጉዳይ ወይም እንደ እሸን በየጊዜው መፍላት አለባቸው ። ይህ ዓይነትን ተልፅቃ ያዘሉ ፅትዎች ፡ ገና የብዙ ትውልዶች መሸጋገልያና መተላለፊያ ድልድቶች በሞሆን፡ በአገልግሎት የሚዘልቁ ናቸው ። ዘመናትን አቆራርጠው የሚዘልቁ አድግስ ጠቀስ አዋጆች ናቸው ።

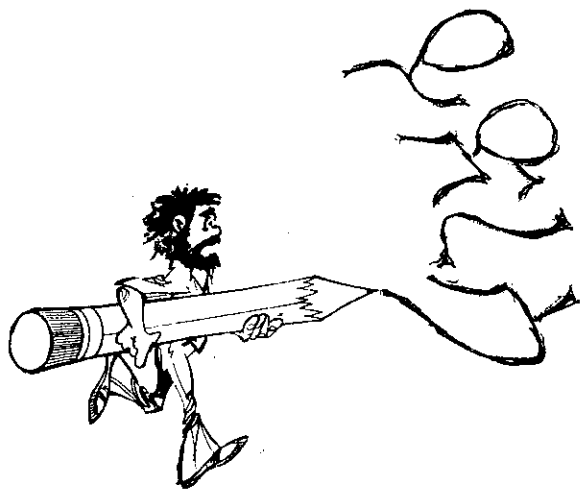
ዛሬ በሀገሮች ሁሉ ፡ አርጌው ዜሮ በሕዝብ ትግል እየተንከባለለ ሲጠፋ፡ ትኩሱና አዲሱ ዜሮ ከያለበት ተደበልብሎ እየተንደረደረ በመግባት ያርጌውን ቦታ ሲተካ ግየት ፡ ተራ የየዕለቱ ትርጉት ሆኗል ። በዚህም ዓይነት ሒደት "ፊታውራሪ ዜሮ" የዘመናት ድንበር ሳያግተው፡ የትውልዶችም ፅርክን ሳይገታው ፡ የቦታም ክልል ሳይመሥነው ፡ በየግሳብረ ሰቡ ውስጥ ሁሉ እየተሸከረከረ ፡ እጃቸው ሲያሸቃብጥ ሊኖር እንደሚችል መገመት አያስቸግርም ። ታዲያ መች ይሆን የየሀገሩ ሕዝቦች የዜሮን ሕልውና ላንዲም ለምን ጊዜም ከግብዓተ መሬቱ አስገብተው ፡ በጎልጎታው የሚቀብሩት?

ይህች ግጥም በኢርቲዕ አቀራረብ (አሸመርም በሉት ምፅት-Irony) ይምትናገረው ስለ ምሥጢረ-ሊዋክራሲ ነው ። ሊዋክራሲም ሲባል "ክብረ-ብዙኃን ወይም ክብረ ሕዝብ" ግለት ነው ። የየትኛውም ሀገር ሕዝብ ፡ ስለሚኖርበት ሀገር ያስተዳደር ሥርዓትና ለመሪነት የሚፈልገውን ሰው ወይም ቡድን የመምረጥና የመወሰን መብት አለው። ያን መብቱን ሲያስከብር ብቻም ነው ለሕይወቱ ብርሃን የሚሰጠውን ነፃነት ፡ ፍትሕ ፡ መብት ፡ ፍርድና ባጠቃላይም የግሳብረ ሰባዊና የመዋዕለ ንዋይ ፍላጎቶችን፡ በፈለገው መንገድ ግግ

ዜሮ — ፊታውራሪ ?

ላት የሚችለው ። ይህ ካልሆነ ግን "እኛ እናውቅልን! እኛ እንምራህ!"
የሚሉ "ዜሮ ፊታውራሪዎች" በሕይወቱ ጎጃና ላይ እየተደነቀሩ ሲያደናብሩት
ይናሯሉ ። ከዚህ የበለጠ በሌላ "ዜሮ ፊታውራሪ" ግተት እይቻልዎ ።

ይህች ግጥም ታትማ ከተሠራጨችበት ጊዜ ጀምሮ፡ ከተለያዩ እንባ
ብያን የተለያዩ አስተያየቶችን እግኝቼ እለሁ ። እብላኝዎቼን ቀርቶ ጥቂቱን
እንኳ፡ በዚህ ዕትም ውስጥ አሥፍራ ባሰነብባችሁ ደስ ባለኝ ነበር ። ገጾች
ያጣብባል። ግና፡ ለመደምደሚያ ጭምር እንድታገለግል፡ ለምን ተከታይቱን
እንጂት ታንኪረኛ አስተያየት አቅርቤ አልሰናበታችሁም !!!

መጽ፡ ወንጵጥ፡ ኃይሉ፡

ጸብላጊዎቹ፡ በመዘግየቱ፡ በቅድሚያ፡ ይቅርታ፡
ኢየሱስም፡ ጠንቅቆ፡ በመመኘት፡ ያጠብቅ፡
ከከምታይዎት፡ ኢየሱስም፡

ዜሮ፡ ራሷን፡ ኢየሱስም፡ ያዜሮ፡
ዋ፡ ወይም፡ ዋ፡ ሌላ፡ የሚወሰድ፡ ኢየሱስም፡
መሆኑን፡ በመግለጽ፡ ኢየሱስም፡ ሆኖ፡ ከመተረጎም፡
በመቼ፡ ኢየሱስም፡ ኢየሱስም፡ የሚያስታ፡
ኢየሱስም፡ የሚያ፡ ኢየሱስም፡

ኢየሱስም፡ ያጠብቅ፡ ኢየሱስም፡ ገደብ፡ ዜሮ፡
ሲሆንም፡ ዋ፡ ሌላ፡ ነገር፡ በሚታወቅ፡ ኢየሱስም፡
በኢየሱስም፡ ገደብ፡ ኢየሱስም፡ ኢየሱስም፡ ገደብ፡
መንገድ፡ ከዚህ፡ ሆኖ፡ ያጠብቅ፡ ኢየሱስም፡
የሚያወጽዎት፡ መሆኑን፡ በሚታወቅ፡ ዜሮ፡

"ኃይሉ፡ ማለት፡ ዜሮ" ፡ ከሆነ፡ ከሆነ፡ ሆኖ፡
መሆኑን፡ ከሆነ፡ በመተረጎም፡ ዜሮ፡ ገደብ፡ የሚያወጽዎት፡
በኢየሱስም፡ ያጠብቅ፡ ኢየሱስም፡ "ኢየሱስ" በሚታወቅ፡
የሚያወጽዎት፡ መሆኑን፡ በሚታወቅ፡

ዜሮ፡ ገደብ፡ ኢየሱስም፡ በኢየሱስም፡ ዜሮ፡
ኢየሱስም፡ በገደብ፡ ሆኖ፡ በኢየሱስም፡
ኢየሱስም፡ ኢየሱስም፡ ገደብ፡

ይህችም ግጥም የዚህ ዐይነት ነፃብራቅ ብልጭታ ናት ። በተለይም የዚህ ቋንቋ ተጠቃሚ ከፊሉ ፣ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየመረረ በሚመጣው ችግሩ የተነሳ ፣ ሆኖ የሚብሰው በመሆኑ ፣ ድርሰቶችን የሚተረጉመው እንዳራዊ በማድረግ ነው ። በተለይም ፣ ለዘመናት ያለሐሳብ እያለቡ የኖሩባት ጥቅማዊ ጥገታቸው የምትነጥፍባቸው ቀን የተቃረበ የሚመስላቸው ጥቂት ሰዎች ፣ የየድርሰቱን ሁሉ መልእክታዊ ጭብጥ ፣ ከግል ራሳቸው ውስጣዊ ጭንቀት ጋር እያዛመዱ ፣ ብዕር በጨበጠ ወገናቸው ላይ ማፍጠጥ ብቻ ሳይሆን ማጉረጥም እንደቀጠሉ ናቸው ። ወደድንም ጠላንም ፣ የአብዛኞቻችን አዝማምያ ፣ በልዩ ልዩ ግለኛ ምክንያቶቻችን አነሳሽነት ፣ ይህን ዐይነት ባሕርይ ይዞ ይገኛል ።

ጠጋፊዎች ደግሞ በበኩላቸው ድርሰታቸውን ሲከይኑ ፡
 “ ይህን ጭብጥ በመጻፈ ፡ እገሌ ይታዘበኝ ፡ ያኩርፈኝ ፡ ያዝን
 ብኝ ፡ ያጐርጥብኝ ወይም ይጣላኝ ... ይሆናል ” በሚሉ
 ይሉኝታዎች ተገደው አይደሉም ፡፡

የሚኖሩበት ማኅበረ-ሰብ የሚተነፍሰውን አጠቃላይ
 እስትንፋስ አዳምጠው ፡ ልባዊ ትርታውን መዝግበው ፡ በየዕለቱ
 የሚያደርገውንና የሚያጋጥመውን ተመልክተው ፡ ግለ-ሰቡ
 ከማኅበረ-ሰቡ ፡ ማኅበረ-ሰቡም ከግለ-ሰቡ ጋር ከሚያደርገው
 ግንኙነት ኩነቶች ትኩረት ላይ ተነስተው ባደረባቸው መንፈስ
 የሚጽፉት ድርሰት ስለሆነ ፡ አብዛኛውን ጊዜ የውዴታ ሳይሆን
 ከውስጣቸው ገንፍሎ በሚወጣ ግዴታ የውጥር ተይዘው ነው ፡፡
 ይህም በመሆኑ ከራሳቸው ድክመት በመነጨ ስሜት ፡ በሚያገኙ
 ርጡባቸውም ሆነ በሚዝቱባቸው ሰዎች ላይ ፡ ምንም ዓይነት
 ደንታ የላቸውም ፡፡ በሚፈክሩባቸው ተቃዋሚዎቻቸው አንፃር ፡
 በምንም የማያንሱ ደጋፊዎቻቸውም ስለሚኖሩ ፡ በሚቃወሙዋቸው
 ሰዎች ላይ ያላቸውን ደንታቢስነት ይበልጥ ከማጠንከር አልፎ
 ያጐለብተዋል ፡፡

የሚገርመው ግን ፡ በዚህ ዐይነቱ ውጥረትም መሐል
 ቢሆን ፡ ኸረረቷ ሥነ-ጽሑፍ ፡ ሠተት-ኮለል ብላ መፍሠሷን
 አላቋረጠችም ፡፡ በርግጥም ፡ ምንጭኝ አይድረቅ ፡ ይለምልም ፡
 ይደግ ፡ ይመንደግ የሚሏት ናት ፡፡

ይህች ዘመናዊ ግጥም ፡ በይዘቷ ለየት ያለች ናት ፡፡
 ግጥማዊ መዋቅሩ ከወትሮው የተለየ አመራር የለውም ፡፡ ልዩ
 ያሠኛት የያዘችው ጭብጥ ነው ፡፡ በእንደዚህ ዐይነቱ ርዕስ መጻፍ
 የተዘወተረ አይደለም ፡፡ ከኢትዮጵያዊ የቅኔ አፃፃፍ ባሕርያት ጋር
 የተላመደ እንባቢ ሁሉ ፡ የሚደናገረው አይመስለኝም ፡፡ ወርቁ
 ቢያመልጠው ፡ ሠሙ ፡ አያመልጠውምና ፡፡

ከሰዎች ጋር በቀጥታ ከተያያዘ ጉዳይ ላይ በመነሳት
 ላለመጻፍ የቀረበች ቀላል አማራጭ ናት ፡፡ ዝቋላንም ሆነ
 መቅደላን ፡ ማይጨውንም ሆነ ምፅዋን ጭምር አታነሣም ፡፡
 ሞጀሌንም ሆነ ትጓንን ፡ ጃርትንም ሆነ በግእንላን አትጠቅስም ፡፡
 አያ እንቅኔ እንደተቀኘው ፡ ስለድስትም ሆነ ስለ ምጣድ አታወ
 ሬም ፡፡ አጠቃላይ ሥረቷ ፡ “ ዜሮ ” በሚለው ጽንሠ-ሐሳብ አውድ
 ላይ የሚሸከረከር ነው ፡፡

እንደሚታወቀው ፡ “ ዜሮ ” ቁጥር ነው ወይ ? (Is Zero a
 number?) የሚለው ዐቢይ ጥያቄ ፡ የመሬቱን ያህል ዕድሜ ያለው
 ጥንታዊ ጥያቄ ነው ፡፡ በየዘመኑ ፡ የተነሱ ምሁራን-ቀመር ሁሉ
 መልስ ለመስጠት ጥረት ያላረጉ አይገኙም ፡፡ መልስ የማግኘቱ
 ሙከራ ይጣጣፍ እንጂ ፡ እስከዚህኛው ዘመን ድረስ ፡ የጠራና
 የነጠረ መልስ አላገኘም ፡፡ የሚደንቀው ፡ በኢትዮጵያዊው የአሐዝ
 ይዘት ውስጥ ፡ ዜሮ ከነቅርፁም ሆነ ከነሥያሜው ጭምር የለም ፡፡
 ይህን አስመልክተው ፡ ፈረንጆቹ ላይቀሩ “ An Absent category in the
 numerical system of the Ethiopian Language .. ” በማለት ጽፈው
 በታል ፡፡ ሠለጠንን የሚሉትና በብዛትም የሚጠቀሙበት
 አውሮፓውያን ፡ በአረቦች አማካይነት ከሕንድ ያስመጡት ፡
 በመካከለኛው ክፍለ ዘመን ነው ፡፡ ኢንሳይክሎፔድያዊ አጭር
 ትርጉሙ “ The concept of Zero -Neither the Mayan nor the Babylonian
 system was at all suited to arithmetical computations, because the digits-
 the numbers less than 20 or 60-were not represented by single symbols.
 The complete development of this idea must be attributed to the Hindus,
 who also were the first to use zero in the way it is now used in the
 western world. As was mentioned earlier, some symbol is required in
 positional number systems to mark the place of a power of the base not
 actually occurring. This was indicated by the Hindus by a dot or small
 circle, which was given the name sunya, the Sanskrit word for vacant.
 This was translated into the Arabic sifr about 800 A.D., with the meaning
 kept intact, and the latter was transliterated into Latin about 1200, the
 sound being retained but the meaning ignored. Subsequent changes have
 given us our words cipher and zero.

A symbol for zero appeared in the Babylonian system in about the 3rd century B.C. However, it was not used consistently, and apparently was used only to hold interior places, never final places so that it was impossible to distinguish between 77 and 7,700, except by the context."

ወረቀትና ብዕርን እንደ ከበሮና ፀናፀል ይዞ፡ "ቀለሜዋን" በተለያዩ ቅላጮች ሲዘፍን የኖረ ተማሪ ሁሉ፡ ዜሮን ሳያገላብጥ ያለፈ አይገኝም፡፡ በተለይም በምሁራኑ ዘንድ፡ ምሥጢረ-ዜሮ፡ ሲወርድ ሲወጣ፡ ሲወድቅ ሲነሣ፡ ሲረግብ ሲከርር ... እንደኖረ የታወቀ ነው፡፡ እንዲያ አርገው ሲያሸበሉብሉት ይኑሩ እንጅ፡ አጅሬ አያ ዜሮ፡ አሁንም ቢሆን ምሥጢራን አልገልጥም ብሎ በአሻፈረኝነት እንዳለ ነው፡፡

ዜሮን ግልጥ በሆነው ገጽታዊ አገልግሎት፡ የማያደንቀውም ሆነ የማያመሠግነው የለም፡፡ በሒሳባዊ የስሌት ተግባር ላይ የሚያበረክተውን አስተዋጽኦ ማንም ሊክደው አያችልም፡፡ ዩኒቨርሳላዊ ሆኖ በኢንተርናሽናል ደረጃ ተቀባይነት አግኝቶ፡ ማገልገል መቻሉ ብቻ ሊያኩ ራውም ይገባል፡፡ ከዚህም አልፎ ረቂቃንና ደቂቃን ለሆኑ መለኪያዎችና ስሌቶች ከፍተኛ አገልግሎቶች ለመስጠት በመቻሉ፡ ባለውለታነቱ ቀላል አይደለም፡፡ በነዚህና በመሳሰሉ በሕርያቶቹ ሁሉ፡ ሲታወስም ይኖራል፡፡

ይሁን እንጂ፡ በዓለማችን ላይ ያለ ነገር ሁሉ፡ በተለያየ መጠን የራሱና የግሉ የሆኑ ድክመቶች እንደሚያጡት፤ በሕርያዊ ግዴታ በመሆኑ፡ አጅሬ ዜሮ፡ ከላይ በተጠቀሱት ብርቱ ጉኖች አንፃርም፡ ደካማ ጉኖች አሉት፡፡ ሆኖም ብሎ የሚንሸዋረር ደራሲ ደግሞ፡ አልሚሒስን ለመጠቀም ሲል፡ ከብርቱ ጉኖች ይልቅ፡ ደካማ ጉኖች ላይ ያጨነቁራል፡፡ ነገሩ ለክፋት አይደለም "ይኸ ነገርህ ጥሩ አይደለምና ተው፡ ይቅርብህ!" ብሎ ለመምከር ነው፡፡ ይህ አስከሆነም ድረስ፡ "ማስፎከር" አይኖርበትም፡፡

መቶም ቢሆን ይህ ግጥም ስለ፡ "ዜሮ" ሕልውና ምንነት ብቻ ታስቦ ተጻፈ፡ ብሎ ሙሉ ለሙሉ የሚያምን ገሊና ይኖራል ማለት ያስቸግር ይሆናል፡፡ በርግጥም ይህ ጥርጣሬ ምክንያታዊ ነው፡፡ ምንም ያህል የመጻፍ ነፃነት ያን መጠነ-ይዘት ቢያዝናናም፡ የትኛውም ደራሲ ቢሆን ያለአንዳች ተልእኮ በአንድ ተራ ነገር ላይ ተነስቶ "እንበለ መንሥኤ" ሲጭር አይውልም፡፡

ምሥጢራዊ ተልእኮ የለኝምና ምክንያቱን ልናገር፡፡ በዘመናችን በየትኛውም ዓለማዊ ክፍል እጅግ አምቃ ያስቸገረ አንድ ባሕርይ አለ፡፡ በዚህ ልዩ ባሕርያዊ ክሥተት ላይ ዘመቻ ለማድረግ በቲኦትርና በልቦለድ ታሪክ ላይቀር፡ አያሌ ዝግጅቶችን እያደረግሁ ነው፡፡ መጠነ-ይዘቱና እንዲሁም መልካዊ ዐይነቱ ይለያይ እንጅ በብዙዎቻችን ፍጡራን ላይ በጉልህ ይነበባል፡፡ የራሱ ሆድ ከሌላው ሆድ ብለበት "ትልቁ ዓሣ ትንሹን ዓሣ ይውጠዋል" የሚባለው ዚቅ ነው፡፡ "ኢጎ ይዝም" - ከሌሎች አብልጦ ስለግል ብቻ ማሰብ - አፍቅሮ ርእስ፡ ሌላውን ቀድሜ ልገኝ ባይነት !! ምድራችንን ከየትኛውም ችግሮቿና ፈተናዎቿ ይልቅ፡ በዚህ ባለንበት ክፍለ-ዘመን እጅግ በጥብጦ ካስመረራት ገጠመኞች ዋነኛውና ተቀዳሚው "ኢጎይዝም-አፍቅሮ-ርእስ" ነው፡፡ ይህ ልዩ የችግር ገጠመኝ፡ በኢምፔሪያሊስቶች፡ በኒኦኮሎኒያሊስቶች፡ በካፒታሊስቶች ... ዕለታዊ ድርጊቶች አማካይነት ይበልጥ ገዝፎና ጉልቶ ይታያል፡፡ ለግል ልዕልና መንስፍሠፍ፡ በአፍቅሮ-ርዕስ መንገብገብ፤ በአምልኮ እኔነት መንጦልጦል ... ኃያላን መንግሥታትን ላይቀር ምርኮ አስገብቶ፡ በአምስቱም በሐውርት ውስጥ በሚሊዮኖች የሚቆጠሩ ንፁሐን ሕዝቦችን ሠልቅጧል፡፡ ይህን አባባል ለማሰረገጥ፡ ዝርዝር ማስረጃ ማቅረብ አስፈላጊ አይመስለኝም፡፡ በአንፃሩ ግን ይህ ፀረ-ሰብአዊነት የሆነ አፍቅሮ-ርዕስ፡ ላንዴም ለምንጊዜም ከተገቢ ጉልጉታው ተቀብሮ እንዲቀር፡ ድባቅ የሚመታበት ዘዴ ተገኝቶ

እንዲጠፋ የሚቻልበት ሁኔታ ቢኖር ፣ ምድራችንም ሆነች ነዋሪዎች ሰዎች መለስተኛ እጅይታን በተቀዳጁ ነበር ። ያ ሁኔታ ሊፈጠር ባለመቻሉም ፣ ጭራቁ አፍቅሮ-ርዕስ በፈጠረው ግርግር ፣ ምድራዊ ዐየራችን ሳይቀር በኑዩ-ክለር መርዝ ተበክሏል ፣ ምድራዊ ውሃችን በተለያዩ ኬሚካልስ ተመርዟል ፣ ምድራዊ ተክሎቻችንም በተመሳሳይ ምክንያቶች ታማሚዎች ሆነው ፣ የተፈጥሮ ጣዕማቸውን ስተዋል ፣ የተፈጥሮ እድገታቸውን አምክነዋል፣ የተፈጥሮ በረከትነታቸውን ነፍገዋል ... ። በአፍቅሮ-ርዕስ የተነሣ ፣ የዳቦ መጋገሪያ የነበሩ ሥፍራዎች ፣ ወደ ጥይት ማምረቻ ፋብሪካነት ተቀይረዋል ። ለሰላምና ለነፃነት የቆሙ ነኝ ባይ ሳይቀር ፣ የጦር እንዲሰትሪዎችን አስፋፋቶ ጦርነት በሚጨርብ በታዎች ሁሉ ፣ የመሣሪያ ንግዱን ገበያ ያጣጡፋል ። ባለፈረፎር ማጥፋያ ፋብሪካው ፣ በሌላ ቅርንጫፍ ፋብሪካው አማካይነት ፣ "ፀጉር ማለስለሻ" በሚለው የቅባት ኢንዱስትሪው አማካይነት፣ ፎረፎር ወለድ የሆነ ኬሚካል ጨምሮ ፣ ሌላኛውን ፋብሪካውን የሚያዳብርበት የቅባት ምርት ያመርታል ። የተሸከርካሪ ጉማዎች አምራች የሆነው ባለንብረት ፣ ከመንገድ ሠራተኛ ድርጅት ባለሥልጣን ጋር ተሻርኩ ፣ ተሸከርካሪ ጉማዎችን ያለዕድሜያቸው ሊቀጭ የሚያስችል ልዩ ያስፋልት መሥሪያ ኬሚካል እንዲቀመምበት ያስደርጋል ። ዘርዘሮ የሚዘልቁት አይደለምና ፣ ባጭሩ መጠቋቂያው ብቻ ይበቃል ። አፍቅሮ-ርዕስ በዘመናችን ውስጥ ያልፈፀመው ደባ የለም ። ታዲያኮ እንዴያው የመንሰፍሰፍ ባሕርይ ሆኖ እንጅ ፣ ማንኛውም ነገር ከልኩ የሚያልፍ አይደለም ። እንዴያውም አለመጠን መንሰፍሰፍ አደገኛ ጭምር ነው ። የሚፈልጉትን ከማሳጣት አልፎ ፣ የራስንም ዓማ ጥሪት እስከማሳጣት ያደርሳል ።

አስባ ብሎ - አንፈየ ! አፋፋላሁ ብሎ - አከረረ !
አብረቀርቅ ብሎ - አፃፃ ! አፈርፃላሁ ብሎ - አሳፀፀ ... እንግላው ።

በሀገራችን ለብዙ ዘመናት ሲተረኩ ከኖሩት የቃል ወገኖች ውስጥ ፣ አብዛኞቹ "አፍቅሮ-ርዕስ"ን በማውገዝ አደገኛነቱን ጭምር ያስተምራሉ ። "አሣ ጉርጊሪ ዘንጾ አወጣ - የሰው ፈላጊ የራሱን አጣ ! " ከሚለው ዘይቤያዊ አነጋገር አንስቶ ፣ እስከ አጫጭር ታሪኮችና ተረቶች ያሉ ፣ ሁሉ ፣ ይህንኑ ጉዳይ እስከ ረው የሚያስተምሩ ናቸው ። ከመሰል ታሪኮች አንዱን ልጥቀስ ፡

“ሴትና ጾሮ”

እንዲት ሴትዮ በየቀኑ አንዳንድ ዕንቁላል የምትጥልላት እንዲት ጾሮ ነበረችት ። ሴትዮዋም አይበቃኝም በማለት በየቀኑ ሁለት ሁለት ዕንቁላሎች እንድትጥልላት ተመኝታ በፊት ከምት ሰጣት ሁለት እጥፍ ስንዴ ትሰጣት ጀመር ።

ጾሮዋ ግን ያለመጠን ወፈረችና እንኳንሰ ሁለት ሁለት መውለድ ይቅርና እስከ አንዱም መውለዱዋን ተወች ። ... ”

“አልጠግብ ባይ ሲተፋ ያድራል” እንዲሉ ፣ የራስን መጠነክሒል አልፈው በመሔድ ፣ ለትርፍ በመስገብገብ የሌሎችንም ድርሻ ለማጋበስ በግንባር የሚሸቀዳዳሙ ሁሉ ፣ ለሚመኙት ዕቤት በቂ አቅም ስለማይኖራቸው ፣ ትርፋቸው ቅሌት ብቻ ነው ። ዓሣ ለማግኘት ሲሯሯጥ ዘንጾ ያጋጠመው አልጠግብ ባይ ፣ ያ አላሽ እጁ ሳይጉመድበት ይቀር ይሆን ?

በዚህች ግጥማዊ እትም ውስጥ የገዘፈ ሐሳብ በተዘዋዋሪ መንገድ የሚገልፀው ቁም ነገር ፣ ይህንኑ የ “እኔ ብቻ ልቅደም ባይነት”ን አደገኛ ዝንቦሌ ኢሰብዓዊ ባሕርይ ነው ። በዜሮ ምንነት ሳይ የሚታይ ሁለተኛ ገጽታዊ ድክመት ፣ የዚህ አደገኛ አዝማሚያ ጥሩ ምሳሌ ነው ።

ዜሮ የምንታዊ ባሕሪያት ኩለንታዊ ነፃብራቅ ነው። በተራ አተናተን ጥያቄ "ቁጥር ነው ወይ?" የሚል ዜሮ ነክ መጠይቅ፣ ቢቀርብ፣ መልሱ "አዎንታም፣ አሉታም" ነው። ይህንን ድርብ ምላሽ ለመግለጽም፣ በግጥሙ ውስጥ፣ የሚከተለው ዓይነት መልስ አዘል አርኬ ሠፍሮ ይገኛል።

"... ሥፍራው ነው ብለዋል፤ የዜሮ ወላጅ፤

የቀመር ሊቃውንት፤ ላለም ሕዝብ ሲናጅ።

ላገልግሎት ሲውል፤ ሊጠቅም የሚችል፤

ድገረ-ቀመር እንጅ፤ ቅድመ-ቁጥር አይደለም፤

ለለዚህም ዜሮ፤ ፊታውራሪ አይሆንም!..."

ይህ አባባል ቀላልና ግልፅም ነው። የዜሮን ዕቤታዊ ምንነት የሚወሰነው፣ በሠላለፍ ቁጥራዊ ምዳቤው ላይ የሚኖረው ሥፍራ ነው። ምንጊዜም ቢሆን፣ ጉልህ የሆነ ጥቅምና ከፍተኛም ዕቤት ሊኖረው የሚችለው መደበኛ አሐዝ ቁጥርን ተክትሎ በ "ድገረ-ቀመርነት" ሲገባ ነው። ይህ እንግዲህ "ዜሮ ቁጥር ነው ወይ?" ለሚለው መሠረታዊ ጥያቄ "አዎንታዊ" መልሱ መሆኑ ነው። በአንፃሩ ደግሞ፣ ከላይ በተጠቀሱት ምክንያቶች፣ በመቀናጣት ዘሎ፣ "ቅድመ-ቀመር" ን፣ ማለትም፣ አሐዝ ቁጥርን ከቀዳሚ መደበኛነቱ አስወግዶና ገፍቶ ጥሎ ቢገባ፣ ለቀረበው ጥያቄ "አሉታዊ" መልስ የሚሰጥ ሲሆን፣ በዚህም ድርጊቱ እንበል

ውጤትና ዕቤት የሚራወጥ ከሣራ ሥዕልና፣ እንደ ክቦሽ ቅርፃዊ ይዘቱም፣ እንዲያው ዝም ብሎ እየተደበለበለ የሚሸከረከር ቦታ-ፈጅ ጎማኛ ጫጭርሽ ነው። ስለዚህም ነው፤

"ግራ ነኝ" እያለ፤ በግራ ከገባ

ረከሠ ይሏል፤ ያ ዜሮ ገለባ!..."

የሚል ግጥማዊ ይዘት በምክር እንዲሠፍር የተደረገው። ሌላው

አዎንታዊ "መልስ ደግሞ፣ ዲያሌክታዊ ባሕርይ ነው። ዜሮ በተለያዩ አገባቦች ላይ፣ የቁጥርነት ሁኔታን ያሳያል። ጥቃቅንና ደቃውቅ በሆኑ የሚሊም ይዘታዎች ላይ፣ ዜሮ ቁም ነገራዊ አገልግሎቶች አሉት። ዘመን ስንመዘግብ 10-08-89 ብለን እንፀፋለን። እዚህ ላይ 08 የተፃፈው፣ ባለሁለት ነጠብጣብ (digit) አፃፃፍ ይዘት ያለው የ 12 ወራት ቀላጤ (ምትካዊ እንደራሴ) ሲሆን "0" ው በተለይ "1" የሚለውን የ 12 ወራት ክፋይ የሚያሳይ ነው። ላፃፃፍ አመቺ ይሆናል ተብሎ የቀረበ እንጅ፣ 08 ቱ "0" ዕቤት ኖሮት አይደለም። በተመሳሳይ አሠራርም፣ አንድን ዕለት በ 24 ሰዓታት መድበን ዝርዝሩን በሴኮንድና በደቂቃዎች ስንከፋፍል በ "0" እንጠቀማለን። ለምሳሌ 15-05-58 ብለን ስንጽፍ፣ ልክ እንደ ዓመት ዘገባችን ዐይነት፣ 0 ን ከአሐዝ ቁጥር አስቀድመን ካስገባን፣ የሰዓት ወይም የደቂቃ ወይም የሴኮንድ ክፋይ መሆኑን ብቻ ለማሳየት የምንጠቀምበት ምልክታዊ ዘዴ ነው። 05 ላይ ያለው "0" ከ 60 ደቂቃዎች ውስጥ 5 መነሳቱን የሚያመለክት ነው። በጥቃቅን ይዘቶች ላይ የሚከናወኑ የሚሊም መለኪያዎችም፣ ነጥቦችን በማስቀደም የሚሠፍሩ ዜሮዎችም፣ ከሞላ ጉደል የሚኖሩ ራቸው አገልግሎት ከዚህ በላይ የተዘረዘረው ዐይነት ነው።

አለበለዚያ፤

"ሰዓቶች ስንጽፍ በቁጥሮች እንጠቀማለን፤

በሰዓቶች አቆጣጠር ውስጥ ዜሮንም እንጠቀማለን፤ ስለዚህም፣ ዜሮም ቁጥር ነው። ... " የሚል መላመታዊ ያገላለፅ ሥርዓት ተጠቅመን፣ በደፈናው "ዜሮ ቁጥር ነው" የሚል ውሳኔ ተንደርድሮ ከመሰጠት መቆጠብ ይኖርብናል።

የቅኔ መሠረታዊ ዕውቀት ያለው አንባቢ፣ የዚህን ግጥማዊ ይዘት በላልቶ ባፋጣኝ መረዳት ይችላል። ይህንን አመቺ ሁኔታ

የሚፈጥርለት ፡ የዜሮ አወዛጋቢ ትርጉም ፍቺ ነው ። በኛ ቋንቋ አሐዛዊ ይዘት ውስጥ ዜሮ የሚሉት ሥዕለ-አሐዝ ጥንቱን የለም ። ዜሮ የያዘው ፅንሰ ሐሳብ ግን በቋንቋችን አለ ። " አልቦ ፡ ምንም ፡ ቀለበት ... " እያልን ባያጋጣሚው ሁሉ የምንጠቀምበት አባባል ነው ። በቀመር ሊቃውንት ዘንድ ፡ ይኸው ዐይነቱ ፅንሰ ሐሳብ ፡

$$\begin{aligned} \text{" ... } \quad a + 0 &= a \\ a - 0 &= a \\ a \times 0 &= 0 \\ 0/0 &= 0 \quad \text{....} \end{aligned}$$

በሚል አሐዛዊ ስሌት ይገለጻል ። ይህም በመሆኑ ፡ ዜሮ ከሌሎች አሐዞች ጋር በጥንድነት ተዳብሎ እስካልገባ ድረስ ፡ የመዳበያውም ልዩ ቦታ ድገረ-ቀመር (አሐዝ) እስካልሆነ ድረስ ፡ ምንም ዓይነት ዕቅድ አይኖርም ። ይህም አገላለጽ ፡ ተከታዩን ሥዕላዊ ትርጉም ይይዛል ።

$$\begin{array}{ccc} \underline{00000} & 1 & \underline{00000} \\ (\text{ቅድመ - ቀመር}) & & (\text{ድገረ - ቀመር}) \end{array}$$

ዜሮ ድገረ-አሐዝ እስካልገባ ድረስ ፡ ዕቅዱን ብቻ ሳይሆን ጠቃሚነቱም አይታወቅም ። በአሐዝነት ተመዝግቦ በኦፊሴል ተቀባይነት ባገኘባቸው ሀገሮች ውስጥም ቢሆን ፡ በነጠላ ሐሳቧው ምንም ዓይነት ዕቅድ የለውም ። በመግባቱ የሠራው አንዳች ፋይዳ የለም ። ይሁን እንጂ ፡ ይህንኑ ዐከ 1 ቁጥር በስተኋላ ብናስቀምጠው ፡ አንድ የነበረውን አሥር ያደርገዋል ። በተመሳሳይ ሁኔታ ፡ አያሌ ዜሮዎችን ፡ ከድገረ-አሐዝ አከታትለን ባስቀመጥን ቁጥር የምናገኘውም ዕቅድ እየበዛና እየጨመረ ይሔዳል - 10, 100, 1000 ...

ይህ ክሥተት ፡ በቅኔያዊ ትይታ ሊታሰብ ፡ የብዙ ሐሳቦች መተርጉም ሆኖ እናገኘዋለን ። እነሞራል ፡ እነኤቲክስ ፡ እነትህ

ትና ፡ እነ ... ረቂቅ በሆነ መነጽር እጅግ ጎልተው ይታዩበታል ። ማለትም ያጅሬ ዜሮ ተሸቀዳድሞ ግንባር ላይ በፊታውራሪነት መገኘት ፡ ግብዝነቱን ከማጋለጡ በስተቀር ፡ ልቅደም ልቅደም በማለቱ ያገኘው ምንም ዓይነት ፀጋና ዕቅድ የለም ። በአንፃሩ ግን ፡ አሐዞችን በትህትናና በሞራል አስቀድሞ ፡ እሱም በአትህቶ ርእስ ተከትሎ በመግባቱ ፡ ዕቅድና ፀጋን ለማግኘት ችሏል ። በዚህ ዐይነት አገባቡም ፡ የሚጠቀሙበት ሰዎች ሁሉ ፡ እጅግ ያከብሩታል ይሳሉለታልም ። የሱ ፡ ቅድመ-አሐዝና ድገረ-አሐዝ መግባት ያስከተለውን መሠረት - ሐሳብ ስንመረምር ፡ የ " ልቅደም-ባይነት " ጀርጃራ ስሜትን ምንነትና ኪሣራነት፣ጉልህ አርጎ የሚያሳይ አንፃራዊ ማስረጃ ነው ። በርግጥም " ልቅደም ባይነት " ከነጠቅላላ የክሥረት ዝግንትሉ ጋር ፡ በዜሮ ቅድመ አሐዝ ላይ መግባት ቅልጥጥ ብሎ ታይቷል ። ይህም ግልፅ የሆነ ሐቃዊ ማስረጃ ፡ ቅኔን መሠረት አድርጎ ለሚከይን ገጣሚ ምቹ ሁኔታን ይፈጥርለታል ። የኔም ይኼን ግጥም መጻፍ ፡ ከዚህ የተለየ ሌላ ምክንያት የለውም ። ከዚህ ያስተላለፈ ቢጋር ውጭ ግን የግጥሚቱን መንፈስና ተልእኮ በማጣመምና በመጠምዘዝ ፡ ሌላ ትርጉም የሚሰጡ ቢኖሩ ፡ የራሳቸው ምናባዊ ጉዳይ እንጅ እኔን በጭራሽ አይመለከትም ። " ምን ያለበት ነው ፡ ዝላይ አይሆንለትም " የሚባለው ? ያን ፍንጥርጥራቸውን ይዘው ፡ ከየራሳቸው ሁኔታ ጋር አስጠግተው ፡ የተጣመመ ትርጉም ቢሰጡ ፡ በነሱ የእንደዚያ ዐይነቱ የማሰብ ነፃነታቸው ውስጥ ፡ እኔን ምን ያገባኛል ?

" የኢጎይዝም " - ጉዳይ ግን ፡ ትንንሾችን ቀርቶ ፡ ግዙፋኑን ዳይናሶርስ ጭምር ፡ ከስድስት ሚሊዮን ዓመታት በፊት ፡ ከገፁም ድር ላይ ደምስሶ ብን በማድረግ ድራሽ አባታቸውን ያጠፋው ፡ " የአፍቅሮ-ርዕስ ትግል " እንደሆነ ይነገራል - እንኳን ታናንሾችን ሰዎች ቀርቶ !!

“እኔ ካንተ ልብለጥ” ፣ የሚለው አንጋፋ ፣
 “እኔ ካንተ ልቅደም” ፣ የሚለው ቀልጣፋ ፣
 ሳይሆን ይቀራል ወይ ፣ ዳይናሞሮ ያጠፋ !
 እርስበርስ አጋጭቶ ፣ ባፍ ጢሙ ያደፋ !!

ይኼን ግጥም ፣ ለዚህ እትም ዕድል ከመድረሷ በፊት አያሌ ሰዎች በተገኙበት ስብሰባዎች ላይ ፣ ከሞቃቱ ሎንዶን አንስቶ እስከ በረዶአማው ምድረ-ሰዊድን ድረስ ደጋግሜ አንባቤአት ነበር ። ካድማጮች ያገኘሁት እንደዜሮው ጽንሠ-ሐሳብ ፣ “የተከለሰ ወይም የተበረዘ ፣ ወይም የተበወዘ” ነበር ማለት ይቻላል ። የግጥሙን አጠቃላይ ጭብጥ ፣ እንዳንድ ግለሰቦች ባሕርያዊ ዝንባሌ ላይ ለጥፈውታል ። ሌሎች ደግሞ ፣ በዓለም ላይ ላሉ ለአንዳንድ የፍልስፍና መምሪያዎች ዳርገውታል ። ጥቂቶች ደግሞ ፣ ላንዳንድ ማኅበራት ፣ ቡድኖች (ባለተነፋነፎችንና ባለእጅጠባቦችን) ድርጅቶችን ፣ ራሳቸውን በራሳቸው አስተጫጭተው ፣ ራሳቸው በራሳቸው አጋብተዋቸዋል ። የቀሩትም ባለአሥተያየቶች ፣ ጨርጨርን ከእንጨቆረር ማገናኘት የሚችሉ ይመስላል ፣ ብዙ ታስቧቸዋል ። ለነዚህ ሁሉ ፣ ባለአስተያየት ሰጭዎቼ የመለስኩት አንድ ነበር ። ይኸውም ፣ “ግጥሙ ማንም ይሁን ፣ የትም ይኑር ፣ ባለሰፍላፍ ባሕርይ ሆኖ አፍቅሮ-ርዕስ የሚያስተናግድ እስከሆነ ድረስ ይመለከተዋል” የሚል ነበር ። እርስዎም ቢሆኑ ፣ ከዚህ የተለየ ትርጉም ቢሰጡ የርስዎ የግል አስተያየት እንጅ ፣ እኔን አይመለከትም ።

ለሁሉም ፣ “ግላዊ አስተያየትዎትን የሚሠነዝሩበት አሻሚ ሐሳብ ያዘለ ግጥም ማግኘትዎ ፣ መልካም አጋጣሚ ይመስለኛልና” ፣ ግጥም “ዜሮ - ፊታውራሪ?” ይህችልዎት ።

ባሉበት ደኅና መሆንዎን የምመኝልዎ ፣

ወንድምዎ ፣

ኃይሉ

0 ዜሮ = አልቦ (አልቦ = ባዶ)

የነገረ-ዜሮ (አልቦ) መቅደመ-አመጣጥ እንዴት ነው? ሥርወ-ቃሉን ከምን መነሻ? ታሪኩን እንዴት ይተረካል? ... እነዚህ ጥያቄዎች አጭር ምላሽ አላቸው። ዜሮ ያሚለው ቃል፣ በ1200 ድኅረ-ክርስቶስ፣ ወደ ላቲን ቋንቋ ከመግባቱ በፊት፣ ፅንሠ-ሐሳቡን ያገኘው፣ ባዶ (አልቦ) የሚል ትርጉሞችን ከያዙት፣ ከሒንዱ “Sunya (Sanskrit)” እና ከአረብኛው “Cyfr” ከሚሉት ቃላት ነው። አረብኛ ቋንቋ ራሱ ከሒንዱ ቋንቋ በፎርሬ የወረሰው በ800 ድኅረ-ክርስቶስ ነው። ከሁሉም ቀደም ብሎ ገን ፣በባቤሎናውያን ጥንታዊ ያፃፍ ሥርዓት ውስጥ ፣ በ3ኛው መቶ ዓመት ቅድመ-ክርስቶስ ላይ፣ የዜሮ ምልክት የሆነው ትርፅ(0) ነበረ። በዚያ ዘመን፣ ይህ ከባዊ ደብ-ልቡል ትርፅ፣ የሚያገለግለው፣ በቁጥሮች(አሐዞች) መካከል ብቻ ነበር እንጅ፣ በመጨረሻ ላይ አይሠፍርም ነበር። ከዚህም አቀማመጡ የተነሣ፣ “88”ን ከ “8800” መለየት ያስቸግር ነበር። አጠቃላይን ምን ነፃነት፣ ይዘታዊ አገጣቡን ካልመረመረው በስተቀር በቀላሉ ትርጉሙን ማወቅ ያስቸግር ነበር። እንደማንኛውም ነገር እድገታዊ ኪደት ሁሉ፣ ዜሮም ጁጋዊ ርምጃውን ጠብቆ፣ በዘመናችን በሚያገለግልበት መልኩ፣ ራሱን አስተካክሎ ለመቅረብ ችሏል። ከአማርኛ ቋንቋ ጋር የተዋወቀበትን ሁኔታ ከመዘከዝ ይልቅ፣ የሚቀጥለውን ብሔል ጠቅሶ፣ ረዥሙን ሐተታ ባጥሩ ማካተት ይመረጣል። ይኸውና “... In Ethiopia there is also a system of numerals which differs from other known system, and is characterized among other things by having no sign representing ZERO.” (Literature in African languages - Page 256)

“... ዜሮ ማለት የሐሐዝ ዋየል ወይም ምእላድ፣ ውላጤ፣ ፍቅድ ወመፈድፈድ ማለት ነው። ብቻውን ሲሆን ባዶ፣ ጠፍ፣ አሐዝ ሲከተለው አብዥ ይባላል። ጥረነቱም ዘረወንና ዘርዘረን የመሰላል ...” መጽሐፌ ሰዋስው፣ኪዳነ ወልድ ከፍለ፣ገጽ. 41

ለምሳሌ- እኔስ የሚገርመኝ ፣ የዚህ አብነቱ ባላልቦ ወላዶች ፣ ልጃገረዲቱ።

የግጥሙ ሠራዊት

አዝማች

ሥፍራው ነው ብለዋል፤ የዜሮ ወሳኝ፡

የቀመር ሊቃውንት፤ ላለም ሕዝብ ሲናኙ።

ሳገልግሎት ሲውል፤ ሊጠቅም የሚችል፤

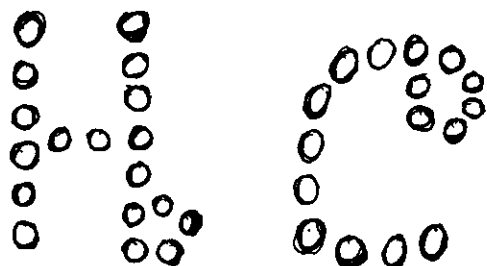
ድኅረ-ቀመር እንጅ፤ቅድመ-ቁጥር አይደለም፤

ስለዚህም ዜሮ ፣ ፊታውራሪ አይሆንም፤

$$\begin{array}{ccccccc} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \hline & & & & & & & & & & \end{array}$$
 (ቅድመ-ቀመር) (ድኅረ-ቀመር)

«ግራ ነኝ» እያለ፤ በግራ ከገባ

ረከሠ ይጸል፤ ያ ዜሮ ጎግግ!

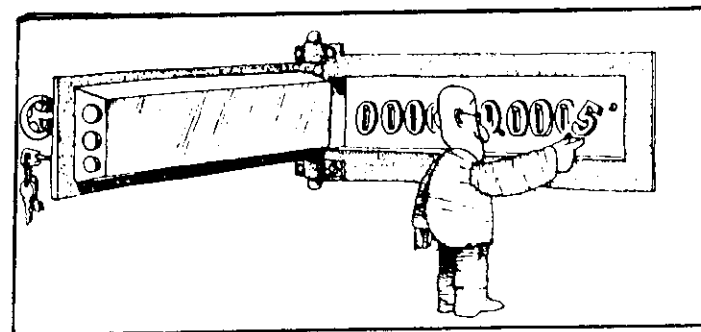
ቢረዋ እንደ ኮከብ - ሺ ዜሮ ቢንጋጋ ፥
 ከበሰተፊት ቀድሞ - ቢሳብ ቢፀረጋ ፥
 ቂም ነገር አይሠራም - እስከሌለው ጥጋ !

* * * * *

ጥንቱን ለእግር እንጂ - ወች ይሆናል ለራስ ?

ለምን ነው ወውጣቱ ? - እልዩ ናሳ ሊያሳብስ !

* * * * *

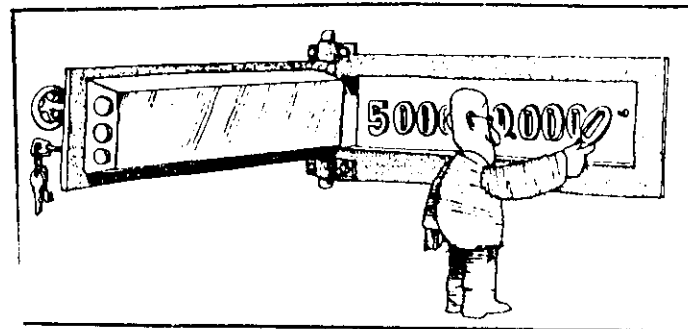
A black and white cartoon illustration. On the left, a foot is shown with a ring on the big toe. A long arrow points from the ring towards the head of a man on the right. The man is wearing a beret and has a mustache. The entire illustration is framed by a decorative border of asterisks.

ዜሮን እንዲህያ !!

የበጎዳው ነጋዴ ፡ ባለሙያው ሊቃው ፡
ባራዲ የሞረው ፡ የጣታ ንግዳው ፡
እጅግ ታውቆ ነበር ፡ ከበርቱነታዊው ፡
ሀ ብለው ላይቆጥሩ ፡ ስሴት የገባው ፡
ዜርን ያወቁ ነበር ፡ ከኢሉም መቃወም ፡

“ዜግን አንዳያ፡ ፓርላሜንቱ ላይ ተጠንቅቶ
ባይገኝም አንዲት፡ ያከራከራል ሊያማኝት !!”
ብሏል ነበራቸው፡ እንዲያሟሟት ዚቅ፡፡
ነገሪያቸውን ከፍተው፡ ሕሳብ ባይፈጥር፡
ቁም ነገር የሚሉት ዜግን ብቻ ነበር፡፡

ለሕገገ ለሰቶድዋ ሲደረደር ዜር !
 - ያህያ ገላግር ፡፡ ይላላ ባንክር ፡
 ጥልቅ ባለው ምሥጢር ለገናኛው ሠክር !!
 በግሃዋየው ሂላይ ፡ ስሥረትን ሲያደባ ፡ ረገጥ ዘርር !!
 ዜርን ካህያ ጋር ፡ ያገናፍበት ፡
 ምሥጢር በረቅሞ ፡ እንደ ጥገኑ ጥንቅቶ ፡
 ልልገው ይመሰላል እንደሁ ለግለገ
 ፡፡

[illegible]

"...ምን ይጠራ ይሆን ? - ጻፋ ውስጥ ዘንድር !

ከበደ ወደቀ ! - ባምስት መቶ ዜሮ !..."

(የግጥሟቱ ሒሳብ እንዳለው ፡ የዜሮ ትንግርት የሚዘነጋ እይታንም!)

ዜሮ — ፊታው ራሪ ?

በስሌት የጦፋ ፡ ምሁራነ-ቀመር ፡

ዓመታት የበላ ፡ የጋለ ክርክር ፡

እንደቀጠሉ አሉ ፡ ክርክራቸውን ፡

በዜሮ ጥያቄ ፡ የከነከናቸውን ።

በስጥ አገባው ላይ ፡ ብዙ ሐቅ ፈሰዋል ፡

አላረካምና ፡ ዛሬም ቀጥልዋል ።

አጉራህ ጠናኝ ባዩም ፡ በዚያው ልክ መንጭቷል ፡

ብቻ አልቻለም እንጅ ፡ ዜሮን ሊፈነግል ።

የዜሮ ጥያቄ ፡ እንደጠጠረ አለ ፡

አልበገር ብሎ ፡ አትንኩኝ እያለ

ውክጉንብር ተረጭቶ ለብዙ ዘመናት ፡

ምላሽ አላገኘም ፡ ያን ዜሮማ ደፍሮት ።

መርማሪውን ሁሉ ፡ አሻፈረኝ ብሎ ፡

እንዳሾፈ አለ ፡ ዜሮ ድብልብሎ ፡

እንዳገሬ ፡ ፋደት ጦጣና ገመሎ ።

ተጠየቅ ልጠየቅ ፡ በሚለው ውጠራ ፡
በዜሮ ጥያቄ ፡ በአሐዝ ቆጠራ ፡
ቁጥርነቱ ነጥሮ ፡ ሐቁ እንዲጠራ ፡
ዛሬም እንዳለ ነው ፡ ጥያቄው በተራ !!

ክርክሩ ጦፎ ፡ ዘመናት ሻገቱ ፡
ዜሮ ግን ዜሮ ነው ፡ ዛሬም እንደጥንቱ ::

ዝምብር ወጥታ ገባች ፡ ዚቁ ላይፈታ ፡
የዜሮ ምንነት ፡ ታውቆ ላይገታ ::

ቀኖች ነግተው መሹ ዜሮ ላይታወቅ ፡
ሐቁ እንዲነጥር ፡ ታሸቶ ላይጨመቅ ፡

ዜሮ ምሥጢር ሆኖ ዘመናት ነጎዱ ፡
ተዳፍኖ እንዳለ ሣይገለጥ ጉዱ ...

ምስኪኑ ያ ዜሮ ተመርምሮ ከልብ ፡
ይታወቅ ነበረ ፡ ሀልውናው በደንብ

ቅድመ-ቁጥር ሆነ ደግሞም ደኅረ-ቁጥር ፡
ጥልቅ ብሎ ደርሶ ፡ ገብቶ ሲደናበር ፡
የሚኖረው ጠባይ ካገልግሎቱ ጋር ፡
በሥርዓት በጥበብ በሊቅ ሲመረመር ፡
የታየበት ውጤት አይደለም ተአምር ::

ፍፁም ቀላልና ፡ እጅግ ግልጽ የሆነ ፡
ነበረ-ውጤቱ ነጥሮ የሠከነ
የዜሮ ጥናት ምርት ፡ በሁሉ የታመነ ::

እስካሁን ባላየው ፡ የተግባሩ ባሕርይ ፡
ዜሮ ተመርምሮ ፡ የታየበት ጠባይ ፡
እንደቁጥርነቱ ፡ የከሠተው ጉዳይ ፡
ቁምነገርነቱ ተተንትኖ ሲለይ
በለተኳላ እንጅ ፡ አይደለም ግንባር ላይ ፡
በአሐዝ ላይ ሆነ ወይም በነጥብ ላይ !

ብዙዎች ሊቃውንት ፡ የስሌት የቀመር ፡
ምሁራኑ-ዓለም ፡ የአሐዝ የቁጥር ፡
ማቲማቲሻያን ጠቢባኑ-ምሕዋር ፡
ጋላክሲን ለክተው ፡ የሠሩ ተአምር
በዜሮ ጥናት ላይ ፡ ያገኙት ቁም ነገር
ዕፁብ ነው ድንቅ ነው የሚያስገርም ምሥጢር ::

ሥፍራው ነው ብለዋል የዜሮ ወላኙ ፡
የጥናት ውጤቱን ላለም ሕዝብ ሲናኙ ::

በታው ነው ብለዋል ፡ እሴት የሚያስገኘው ፡
የዜሮን ምንነት ትርጉም የሚለጠው ::

የትም ይግባ የትም ፡ ዜሮ በተፈጥሮው ፡
በታው ነው ብለዋል ፡ ወላኙና ፈቺው ፡

ላገልግሎት ሲውል የሚል ሊጠቅም ፡
ድኅረ ቀመር እንጅ ቅድመ ቁጥር አይደለም ::

ለዜሮ ሥጋ አካል ፡ ነጠላ ወጥ ነፍሱ ፡
ደጀንነቱ ነው ፡ ቀስቃሽ የመንፈሱ ::

ዜሮ ቁጥር ነው ወይ ፡ የሚለው ጥያቄ ፡
እንደረበሽ አለ ፡ እንዳስካሪ አረቄ ፡
ወፈፊ እያረገ ፡ እንዳያ ደባልቄ ፡
እንጉል ሲበጠብጥ ፡ እንደባሻ ስንቄ ።

በርግጥ ቁጥርነቱ ፡ ጉልቶ ከታወቀ ፡
በርግጥ ጥጋ እንዳለው ፡ በሐቅ ከታወቀ ፡
የትም ቦታ ቢገኝ ፡ ያጥቅሙ ፀደቀ ፡
ማለት ነው ባጭሩ ፡ ስሌቱ ጠለቀ ፡
የዘመናት ሒሱም አለቀ ደቀቀ ።

በርግጥም ማለት ነው ዩኒቨርሳል ሆነ ፡
ቁጥርነቱ ታውቆ ፡ በሐቅ ከታመነ ፡
ሁለገብነቱም ፡ በየትም ወፈነ !! ...

ሊቃውንት-ቀመር ያልጀብራ ፡ ካልኩለስ ፡
የዑደተ-ኩከብ ፡ የታላቁ ዩኒቨርስ ፡
የምንዝሩ ሼሚ ፡ የጥቅሉ ፊዚክስ ፡
ያካል ኪነ-ጥበብ ፡ የረቂቁም ነፋስ ፡
የነኩምፒዩተር ፡ የነኤሌክትሮኒክስ ፡
የኃይሉ ብርሃናት የናቶሙ-ቀስቅስ ፡
ይህ ዓለም ቁጥር ነው ፡ የሚሉ በመንፈስ ፡
ለእግዜሩ ፎርሙላ ያወጡት እነጀምስ ፡
ለወይጣኑ ሳይቀር ፡ የቀመሩ ድግስ ፡

* " $Y^4 + MY^2 - X^4 + \eta X^2 =$
Zero " ብለው ያወጀት ቀውስ ፡

* Satan, by Leven, Jeremy. 1982 (P.25)

እንዳቃታቸው ነው ፡ አጅሬ ያ ዜሮ ፡
ምንነቱ ታሸቶ ፡ ሲፈርጥ ተመርምሮ ፡
የደረሱበት ሐቅ ፡ ሁሉ ተመክሮ ፡
የሚያሳየው ኩነት ፡ ያው ነው እንደድሮ ፡
ምንም ያልተሻለ ፡ ከአምናው ዘንድሮ !! ...

ታምኖ ከታወቀ ፡ ቁጥርነቱ በርግጥ ፡
በየትም ቦታ ላይ ፡ ይችላል መቀመጥ ፡
ጥጋው ሳይቀነስ ፡ ሳይረዝም ሳይቆረጥ ፡
ከሙሉ እሴቱ ጋር በኖረ እንደፈርጥ
ሲያንፀባርቅና ፡ ሲያበራ ውጭ ውስጥ ፡

ቅድመ-ነጥብ ሆነ ወይም ድንረ-ነጥብ ፡
ምን ዕሴት እንዳለው ፡ ምንነቱም ባግባብ ፡

ከዚህ ውሣኔ ላይ ፡ ለዎች በመነሳት
ብዙ ተናግረዋል የዜሮን ምንነት ።

ጥቂቶች ያሉ አሉ ፡ ብታምኑም ባታምኑም ፡
አልቦ ለግር እንጅ ለራስ አይስማማም ።

ሌሎችም ያሉ አሉ ፡ ዜሮ አይጠቅምም ለፊት ፡
ከበስተጀርባ እንጅ ፡ የሚመክት ግፊት ፡

ብዙዎች ብለዋል ፡ ዜሮ የኋሊት ትርስ ፡
ኢ ጊዜ ቢገባ ፡ ግንባር የማይሰጥ ነፍስ ።

የሁሉ አስተያየት ፡ በጥቅል ሲነገር ፡
ዜሮ ፊት ከዋለ ፡ የለውም ቁም ነገር ።

ዜሮ ከኋላ እንጅ ፡ ግንባር ላይ አይጠቅምም ፡
ከተባለ ዘንዳ በሊቃውንት የትም ፡
ታዲያ ለምን ይሆን ፡ የሱ ቀደም ቀደም ።

ካፀደቁ ሁሉም ፡ ያልበን ገሮ በታ ፡
ከቶ ለምን ይሆን ፡ የዜሮ ድንፋታ ፡
ግንባር ካልሆንኩ ብሎ ፡ አድማ የሚመታ ፡
በሚፈጥረውም ጦስ ሰው የሚያንገላታ ፡

ተፈጥሮአዊ ሥፍራው ከሆነ ከጀርባ ፡
ኛረ ለምንድነው በግንባር የገባ ?

የሴቱ ማለገኛው ከሆነ በገሮ ፡
ማን ድክም ብሎት ነው ፡ ያ ድምባዣም ዜሮ ፡
ከመሰሎቹ ጋር መዋተቱ አብሮ ፡

ማን ቅበጥ ብሎት ነው ፡ መዋተቱ በፊት
በርግጥ ከታወቀ ፡ ዋጋ እሚያገኝበት ፡
በስተኋላ ካለው ፡ ከተመደበለት
ከተፈጥሮ በታው ፡ ቢኖር ምናለበት ፡
ምድረ-ዜሮ ሁሉ ፡ ምነው ቢያስብበት ።

ያለበታው ገብቶ ለዛውን ከሚያጣ ፡
ምናለበት ዜሮ ፡ ከግንባር ባይወጣ ።

ኢትዮጵያዊው አሐዝ ፡ ጥንቱንም ሲሠራ ፡
ዜሮኮ የለውም ፡ በሠሌዳው ተራ
“ አብበንት ካታጐሪ ” ፡ ተብሏል ሲጠራ
የፈረንጅ ምሁር ፡ መርምሮ ሲያወራ ፡

ዜሮ ብሎ ቁጥር ፡ በጭራሽ የለንም ፡
ጥንታዊው ባሕላችን ፡ መዝግቦት አያውቅም ።

እንዳይጠቅም አውቀው ድሮውኑ አባቶች ፡
እንዳይደርስ እርገዋል ፡ ከነባር አሐዞች ።
አሁን ኋላ ዘመን ፡ ሊታወቅ የበቃ
ዜሮኮ ባዕድ ነው ያስገባው መጢቃ ።

ባዕዳኖች ናቸው ፡ ገፋፋተው ያስገቡት ፡
ከታች እላይ ብለው ፡ ወስደው የሰቀሉት ።

ዜሮ ግን ከጥንቱ ፡ ባዕዳን ወጥ ነው ፡
ባገራችን ግንባር በታ ያልተሰጠው ፡
“ ምንም ፡ አልቦ ” ፡ የሚል ትርጓሜ የዋጠው ።

ከጥንት ከመሠረት በፊደል ሠሌዳ
ሠፍሮ ካልተገኘ ፡ ማን ግባአለው እዳ ፡
ግንባር መለጠፏ ፡ ተነስቶ ከሜዳ ፡

ኛረ ማን ሁን አለው ፡ ደርሶ ፊትውራሪ ፡
አልቦ እየተባለ ፡ ሲሆን በቁም ቀሪ ፡
በቀመር አናት ላይ ፡ በድፍረት ሠፋሪ ፡
ባዕዳን የጫነው ዐይናውጣ መሠሪ ፡
ይሉኝታ ቢስ ደፋር ፡ ቁጥር ጦም አዳሪ !!

ቁጥር ላይደገፍ ፡ ብቻውን የማይቆም ፡
ዜሮን ምን ይሉታል ፡ ተከርትሶ ደቆም ፡

ዜሮ — ፊታውራሪ ?

48

በተቀፅላ እንጅ ፡ የማይወጣው ጥቅም
በነጠላነቱ ፡ የባዶ ጥርቅም !!

ስለዚህም ነበር ፡ ብለው የመከሩት ፡
“ መሰልህን አክብር ፡ ቦታህን ተመልከት ”

ስለዚህም ነበር ፡ ያሉት ተስተካክል ፡
ከተፈጥሮህ ውጭ ፡ ወጥተህ አትድበልበል ::

ስለዚህም ነበር ፡ ያሉት ምክር ሰማ ፡
ከመሰልህ እንጅ ፡ ከሌላ አትሰማማ !

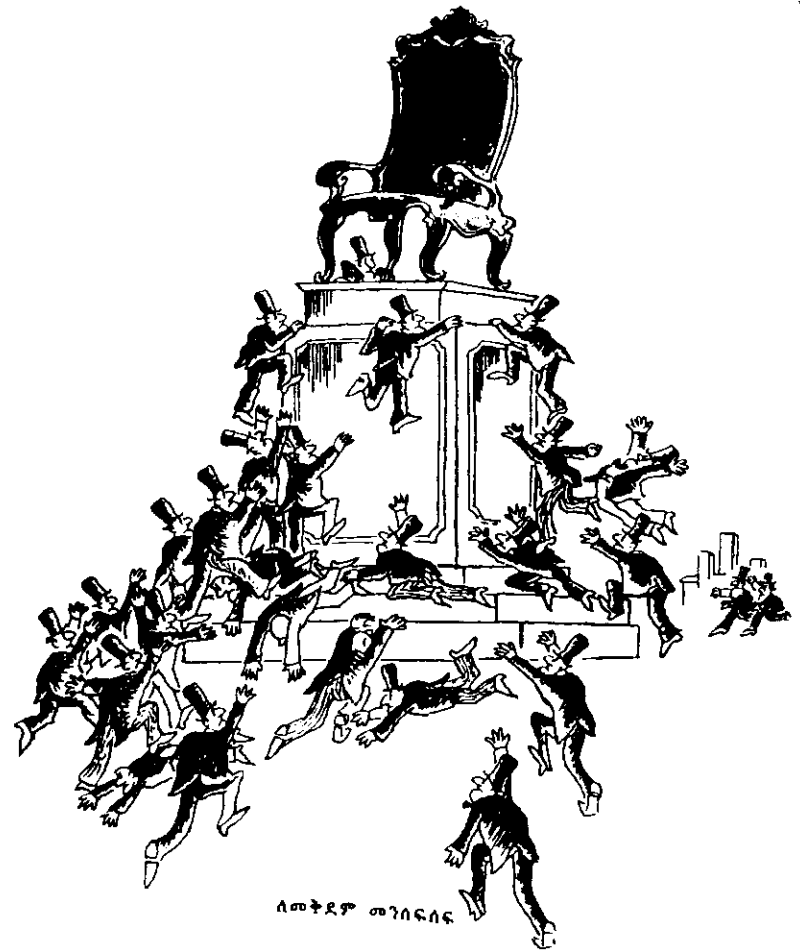
እሱ ግን ያሉትን ፡ ምክር ሁሉ ንቆ ፡
ከግንባር ቁጥር ጋር አለ ተደባልቆ ::

የተመከረውን ፡ በጭራሽ አረስቶ
ከፊት ላይ ይገኛል ፡ ራስ ተጠግቶ ::

ገና ቁጥርነቱ ጭራሽ ሳይታወቅ ፡
ሺ ገዳይ እያለ ፡ ዛሬም አለ ሲደርቅ

ዜሮ ቁጥር ነው ወይ የሚለው ጥያቄ ፡
ማጦዩ ተገልጿል እንዳስካሪ አረቄ ፡

ታዲያ ቁጥርነቱ ገና ሳይታወቅ ፡
ምን ይባላል ዜሮ ፡ የሰውን ልብ ሲያደርቅ ፡
አእላፍ ሺ እያለ ፡ የወገን ልብ ሲያወልቅ !!

ለመቅደም መንበሩለፍ

ለቁጥር መንበሩለፍ ፡ ለግንባር መንበሩለፍ ፡
የባሕር ሆኖ መሸቀሳደም ለሚረፍ ፡
በሰገቱ ላይ ታይቷል ፡ በታሪክ ምዕራፍ ::

“ ከሰው ተለይቼ ፡ ከብሬ ልቀመጥ ፡
ቀድሜ ልውጣ ፡ ሲል ፡ ለጎቱ ታይቷል ሲፈርጥ ፡
በመጥሮ አወዳደቅ ፡ ወርዶ ሲፈጠፈጥ !!

ካለፉ ታሪኮች ፡ ተስም ተመክር
መጠንቀቅ ሲገባው ፡ እውቀት ተምር ፡
ከፊት ለቅደም ይላል ፡ ለጎቱ ድምባዝም ዜር !!

እግድም ብቻ ሳይሆን ፡ ሽቅብ ለቅደም ይላል
ልንከባለል ባዩ ዜሮ አባ ድቡልቡል ፡
እሱ ምንጥገረው ፡ ተፈጥሮው ባዶ አይደል ፡
ከብደት የላሽ ነገር የሚነጥር የሚዘል !!

ተው ይቅርብህ ሲሉት ፡ የሰው ምክር ካለሰማ ፡
ለምን አይከወከስ ፡ ልውጣ ሲል ከማማ ፡

ይህ ታይቷቸው ይሆን ፣ የጥንቶቹ አባቶች ፣
ዜሮን አልቦ አድርገው ፣ የነደፉ ቁጥሮች ፣
እንዳይረብሽ ብለው ፣ የአሐዝ ቤተሰቦች ፣

በርግጥ አውቀው እንደሁ ፣ ይህን ማድረጋቸው ፣
ምንኛ ጠቢባን ፣ ሊቃውንትም ናቸው ፣
ዛሬም የሚያደርገው ጥንትም የታያቸው ፣
እነዚያ ነቢያት ፣ ትንቢት እንጀራቸው ፣
ለትውልድ ሲያስተምሩ እንከን የሌላቸው ፣

ይኸ የኛው ትውልድ ሺምብራ የማይዘራ ፣
መጠርጠር አያውቅም ፣ በማያውቀው ሥራ ፣

ዝም ብሎ አጋብሶ ከውጭ ሲያመጣ
ዜሮን እንኳ አልተወም ፣ ከግባሱ ጋጣ

እንዳል ሰብሰቦ ፣ ጠራርጎ ቢያስገባ ፣
ይሸናበት ጀመር ፣ ዜሮ ላይቀር ደባ ፣
ለቃቅም ካስገባው ፣ ቀላሉ ገለባ !!

ምን ዐይነት ፍዳ ነው ፣ ያጋጠመን ጣጣ
ለቁጥር ማሟያ ፣ ተብሎ ቢመጣ
ዜሮ እንኳ ባቅሙ ፣ የሰው ዐይን አወጣ ፤

እነዚህ ፈረንጆች ፣ ምንኛ መርዝ ናቸው ፣
በኛ የሌለውን ብለው ይኑራቸው ፣
ገፋፋተው ኳኩለው ፣ ዜሮን መስጠታቸው ፣

በተለየ ጥበብ ከመጣ ጀምሮ
በባእዳን ግሬት ፣ አጅሬ ያ ዜሮ
እንዳሸበረ አለ ፣ እስከዚህ ዘንድሮ !!

ዜሮ በገሮ እንጅ ፣ ማርገጃ አያምርም ፣
ታዲያ ለምን ይሆን ፣ ከበስተፊት መቅደም ፤

የተረቱም አሉ ፣ በዜሮ ሁኔታ ፣
አይተው ተመልክተው የያዘውን ቦታ ።

“ አሁን የት አለና እንደዜሮ ሞኝ ፣
ልቅደም በማለቱ ፣ የሆነ ቡናኝ ፤

ከቶ ይገኛል ወይ ፣ እንደ ዜሮ ዳባ ፣
በቀደመ መጠን የሚሆን ገለባ ።

ባለም ላይ አለወይ እንደዜሮ የጥሀ ፣
ፊተውራሪ ሲሆን ፣ በልምራ የሚጮህ ።

ዘመናይም አሉ መጣሕፍት የጣፋ ፣
በዜሮ ምንነት የተፈላለፉ ።

“ ዜሮ ቁጥር ነወይ ፣ ጉዳይ የሚሞላ ፣
ወይስ አጫፋሪ የሚያረግድ ለሌላ ፣
በራሱ ባሕርይ የማይፈይድ መላ ።

ቁጥር በስተኳላ ፣ በጨመረ መጠን ፣
ያያ ዜሮን ጥቅም ፣ አለወይ የማያምን ? ”

አሥርና መቶ ወይም ሺ ለማለት ፡
ይኖር አይመስለኝም የሚያውቅ በውነት
የሚያዘንበው ሲሣይ የፀጋው ብዙነት ፡
ዜሮ በስተኋላ ሲገባ በሥርዓት ፡

ከአበውም ወገን የመከፋት አሉ ፡
ተቀባይ መስሎአቸው ዜሮን ሲያባብሉ ።

ኧረ ተው አይሆንም ፡ ቀደም ቀደም አትበል ፡
እንደዜሮነትህ በታህን ተከተል ፡
ጀርባው ይሻልሃል ፡ ወለም ዘለም ስትል ።

ምንም ፋይዳ አትሠራም ፡ በተግባር ስትታይ ፡
ፊታውራሪ ሆነህ ፡ ስትቀድም ባደባባይ !...

ትፔልዮን ሆነ ቢሊዮን ለማለት ፡
ኳትረሊዮን ሆነ ሚሊያርድ ለማለት ፡
ያላንተ እንደማይሆን አምነዋል ሊቃውንት ፡
ይህንን ውለታህን አልቻሉም ሊክዱት ።

ግን ለዚህ ውለታ የበቃኸው በርግጥ
ግንባር ሆነህ ሳይሆን ፡ እንዳሻህ ስትማግጥ ፡
በግርጌ ሆነህ ነው ፡ ስለሠራህ በግልጥ ፡

ስለዚህ ማ ይሆን ፊታውራሪ የሚል ፡
ካላበደ በቀር ዜሮን ፊት የሚያውል ፡

መዓት ዜሮ ቁጥር በስተፊት ቢንጋጋ
ከቶ ምንም አይጠቅም ፡ አይኖረውም ጥጋ !!

ከበስተኋላ ግን ፡ ሲመጣ በተራ ፡
የሚሰጠው ፀጋ አያልቅም ቢወራ !!

0000000000 ሁለት
በዚህ እቀማመጥ ሲደረደር ከፊት ፡
ሁለት 0000000000 ከሚለው ጋር፣በንፅፅር ሲያዩት
ግልፅና ጉልህ ነው ያላቸው ልዩነት ፡
ዜሮ ከፊትና በስተኋላ መግባት ።

ኳትረሊዮን ዜሮ ፡ ከፊት ቢደረደር ፡
ጥጋ ቢስ መሆኑን ፡ ያስረዳል ምሥክር ፡
እንደኛው ምሳሌ ፡ ኋላ አዘሉ ቁጥር ።

በዚህ ምሳሌ አንፃር ፡ ሁለተኛ ዓይነት ፡
ጀርባ በመግባቱ ፡ በቁጥር ኋላነት ፡
ማንም ይረዳዋል ፡ ፀጋዋን በረከት ።

ቀንድኮ ብረት ነው ፡ በስተፊት ቢከሠት ፡
በብርቱ ጉልበቱ ፡ የሚችል መመከት ።

ዜሮ ግን ደካማ ፡ ልፍስፍስ ብጤ ነው ፡
መቶው ተጨፍልቆ ፡ አንድ እንኳ እማይወጣው ።

ሊቃውንት-ቀመር ፡ አጥንተው ሲያትቱ ፡
ምሁራኑ-ቁጥርም ፡ በፊት እንዳሉቱ ፡
የዜሮን ሐተታ ፡ ምንነት ሲፈቱ ፡
የነሱኑው ጠቅላ ፡ ይሻላል መዝጋቱ ።

ዜሮ — ፊታውራሪ ?

54

በመሪ በታ ላይ ፡ ዜሮ ከዳበረ ፡
ዋጋ አጣ ማለት ነው ፡ ያ ጀሌው ከሠረ ።

ግራኝ ነኝ እያለ ፡ በግራ ከገባ ፡
ረከሠ ይሏል ያ ዜሮ ገለባ !!

የፊት ነኝ እያለ ፡ ቢሆን ፊታውራሪ ፡
እንዲሆን ይወቀው ፡ የጠላ ቅራሪ !!

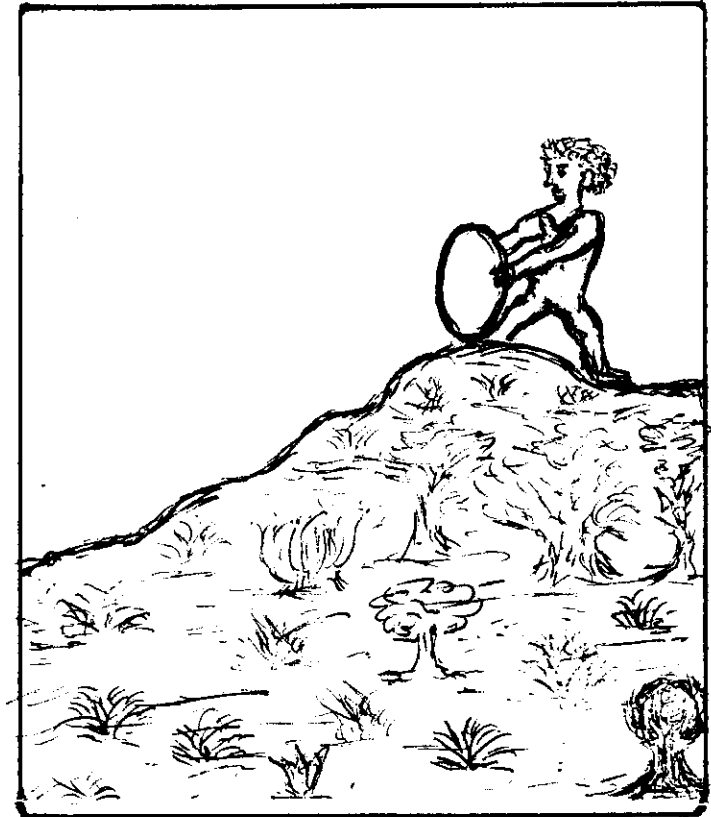
አሻፈረኝ ብሎ ፡ ቢገባ በግንባር ፡
መረዳት አለበት ፡ እንደሆነ የአይናር !!

ማን አለብኝ ብሎ ፡ ቢሠፍር በስተፊት ፡
ከብረት እንዳያገኝ ፡ መረዳት አለበት ።
ከውርደት በስተቀር ፡ ለሚያሳየው ድፍረት !!

በትምክሕት በዕብሪት ፡ እጅግ ተወጥሮ ፡
የምድቡን በታ ቢተው አያ ዜሮ ፡
በስተጎላነቱን ቢተፋው አንቅሮ ፡
ማወቅ ግዴታው ነው ፡ መሆኑን ዘንድሮ !
ሲሞሉት የሚፈስ ፡ ሽንቁሩን ማሠሮ ።

ሰው ሁሉ እሚለውን አቃሎ ከናቀ ፡
ፊታውራሪነቱን ፡ ይዞ ካፀደቀ ፡
መቅኖ አጣ ማለት ነው ፡ ዜሮአችን ደቀቀ ፡
እስከመጨረሻው ፡ ወላልቆ አለቀ ።

ስለዚህ ይመክር ፡ የሰው ቃልም ይሰማ ፡
ወላልቆ ከሚቀር ፡ ከቁጥር አውድማ !!

ድፍረት አንደርድሮት ፡ መጥቷል ሊዳምጥህ ፡
ገለል በለል የታች ሰው ፡ በተዋረድ ያለህ !
ዜሮ ዐይን የለውም ፡ እንዳይደፈጥጥህ !
ሲንከባለል ወርዶ ፡ እንዳይሰባብርህ !!

ዜሮ — ፊታውራሪ ?

56

ቢመከር ይሻላል ፣ ወላልቆ ከሚቀር ፣
በታውን ጠብቆ ፣ ከነክብሩ እንዲኖር ፣

መንጠራራት ትቶ ግንባሩን ከሚመኝ ፣
ይሻለዋል ጀርባው፤ ያቅሙን ብቻ እንዲያገኝ ።

ስለዚህም ነበር ፣ ስለዜሮ የሚያውቅ ፣
ከልቡ ሰው ያለው ፣ ተው አትመጻደቅ ፣
ለፊታውራሪነት ፣ አትሆንም አትድረቅ ።

ይህ ሁሉ ምክርና ፣ ተግሣፅ ሲጠቃለል ፣
ማካተት ይቻላል ፣ በውሱን ኃይለ ቃል ።

ሎጅክ ስለሌለው ፣ ማስረጃ መሥካሪ ፣
በስተፊት ቢገባ ፣ ምንም ካልሆነ አፍሪ ፣
ዜሮ ይሻለዋል ባይሆን ፊታውራሪ ።

በምድረ ኢትዮጵያ መንጥቶ ከተንጣለለው ባሕረ ታሪክ ውስጥ ተጨልፎ በልቦለድነት የቀረበ

ድንቅ ገድል

የዚህ ታሪክ ጥብጥ የበረቀው ከጥንታዊ የብራና ገድላዊ ታሪክ ነው። ገድለ-ዚና-ግርብ ይባላል። እኚህ ኢትዮጵያዊ ለባት በመገረተ ሌሊት ወደ ቤተክርስቲያናቸው ሲጓዙ መገንጻቸው ላይ ሠይጣን ያጋጥማቸዋል። የሚያግኑበት ዕውቀት ስላቸው ከሠይጣናት ለገዳሩ የነጋበት ሠይጣን ለካል ይነካውና ዕውቀቱን ይጥላል። ተሰውር የነበረው ጋኔን በእኩል-ሥጋ ይገዝፋል። ከዚያም "ይህን ያረጉ እርስዎ ነዎትና ከእርስዎ አልለይም" በማለት መጥጥ ይላቸዋል። ዚና-ግርብም ለተለያዩ ረዳትና ለገለጋይ ያረገታል። ይህን ጥብጥ (ቲም) መሠረትና ደገን ለድርጎት ታሪኩ የበገነትና የከፋነት የሥነ-ምግባርና የእኩል ምግባራቸውን በተለያዩ ለመለካከትና ለሰታያት በገጻዊ ሚዛን ሊያመለክትና ሊያመደ ያቀርባል። የሥነ-ምግባርን ነገራት ባሕርያት በየመልካቸውና በየረዳቸው ይተነትናል። ተፈራው ለኩይ መገረሰ፣ ለገዳት በጎ ምግባር ለገደሚረር በተለያዩ ዘርፎች ያቀርባል። በዘመናችን ለደከመውና ለተጠቀሰው የሰዎች ሰብዕና ጥራዊ ደካማነት ይህ መጽሐፍ በበጎ ምግባር ሐዋርያት ለገዝገ ለደውጧትም ባጠቃላይ መጽሐፉ ትምህርተ-ጥራል የሚሠለብ ሥነ-ጽሑፍ ወፍጦ ለሆነ ለገባቸውን ለገደሚረካ ይታመንበታል።